★★★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 17 ARALIK 1978

300 KURUŞ

Aydınlık gazetesinin düzenlediği açık oturum

DİNLEYİCİ SORULARI VE CEVAPLARI:

ARCAYÜREK: *"Bizim Radyo, Türkiye'de bölücülüğü kışkırtır.*

YURDAKUL: *"Sahte solu faşizmden farklı gösteren, üzerine 'sol' cilası sürmüş olmasıdır"*

Maden-İş'in Demir Döküm'den atılmasından sonra

İGD İNTİKAM TİMLERİ DEMİR DÖKÜMLÜ 3 İŞÇİ ÖNDERİNİ YARALADI

Vardiyadan dönen işçilere ateş açıldı

- Devrimci Maden-İş Genel Başkanı Şükrü Özbayrak: "Olayların müsebbibi Maden-İş Merkez YürütmeKurulu ve sahte TKP karargahıdır"
- MSP İl İşçi Komitesi Başkanı Recep Umut: "Rus uşakları arkadaşlarımızı kahpece pusuya düşürüp kurşunladılar"
- Olay, Demir Döküm'de tepkilere yolaçtı. İşçiler Maden-İş tabelasını parçalayarak fabrikadan attılar

İGD'li "İntikam Timi" önceki gece Demir Döküm işçi önderlerinden İsrafil Durmuş'a pusu kurdu. İsrafil ilk kurşunu yiyince yere yıkıldı. İGD'liler, yerdeyken üstüne iki kurşun daha sıktılar. Ama İsrafil ölmedi. Yaralı olarak Okmeydanı SSK Hastanesine kaldırıldı ve ameliyat edildi. Kendisine saldıranları teşhis eden İsrafil Durmuş şöyle diyor. Eğer Maden-İş yöneticilerinde zerre kadar namus varsa, artık işçilerin yakasını bırakırlar."

Olaydan sonra işçiler fabrikanın içinde protesto gösterisi yaparak "Katil İGD dışarı", diye bağırdılar ve Maden-İş'in fabrikadaki tabelasını parçalayarak sokağa attılar.
Üstte solda: Yaralı işçilerden** Adem Toygun hastanede. İGD kurşunları işçinin midesini **parçaladı ve ameliyat edildi.
(Foto: Yusuf ÇELİK)

İSTANBUL (ÖZEL)
16 Aralık günü saat 00.30'da Maden-İş li İGD'liler gece vardiyasından dönen Demir Döküm işçilerine Alibeyköy Esentepe 19. sokak köşesinde pusu kurarak ateş açtılar. Saldırı sırasında Devrimci Maden-İş Sendikasının fabrikada örgütlenme mücadelesine önderlik eden işçilerden İsrafil Durmuş, Ahmet Kuru ve Adem Toygün adlı işçiler ağır yaralandılar.

Yaralılardan, İsrafil Durmuş SSK Okmeydanı Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Yapılan ilk müdahalede İsrafil Durmuş'un sağ gözü altından ıbir mermi çekirdeği çıkarıldı, sağ meme altına isabet eden kurşunun vücudunu delip geçtiği ve sol elinin parmağının tekinin parçalandığı görüldü. Hastane yetkilileri yaralının durumunun

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Öğretmen döven 'Birlik dayanışmacılar' hakkında soruşturma açıldı

İZMİR (ÖZEL)
Dilek Coşkun adlı TÖB-DER üyesi bir öğretmeni saldırarak döven 'Birlik Dayanışmacılar' hakkında İzmir Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından soruşturma açıldı.

Birlik Dayanışmacılar, 29 Kasım günü yapılan İl Danışma Kurulu seçimlerinde kendi adayları Adil Çine'nin yerine seçimleri kazanan "Halkçı Eğitimcilerin" adayı Dilek Coşkun'u saldırarak dövdüler. Teşekkür etmek için kürsüye giderken Coşkun'a saldıran "Birlik Dayanışmacıların" başını, daha önce de birçok olayda kışkırtıcılık yapan Cemal Yüksel çekiyordu.

Aralarında TÖB-DER İzmir Şubesi yöneticilerinin de bulunduğu "Birlik Dayanışmacı" saldırganlar daha sonra İzmir İlköğretim Müdü-

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

ABD ile Çin arasında tam diplomatik ilişki kuruldu

ABD Tayvan'dan çekiliyor

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

TAYVAN

- ABD, Tayvan'la tüm ilişkilerini kesiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Çin Halk Cumhuriyeti ve ABD aynı anda yayınlanan bir ortak bildiriyle, iki ülke arasında tam diplomatik, ilişki kurulduğunu açıkladılar. Ortak bildiri her iki ülke başkentlerinde Hua Guo-feng ve Carter tarafından, bir basın toplantısıyla açıklandı.

Her iki ülke arasında elçilik kurma işleminin 1 Mart 1979 tarihine kadar tamamlanacağı, bildirildi. Ortak bildiride, her iki ülkenin de uluslararası anlaşmazlıkların azaltılması ve Asya-Pasifik bölgesinde ve dünyanın hiçbir yerinde hegemonya kurulmaması konusunda görüş birliğinde oldukları belirtildi. Bildiride, bu yaklaşımın yalnızca Çin ve Amerikan halklarını ilgilendirmediği, tüm Asya ve dünya barışı için atılmış olumlu bir adım olduğu görüşüne de yer verildi.

Başkan Carter, radyo

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Hadi Uluengin
Brüksel'den bildiriyor

NATO Genel Sekreteri Josef Lous ve Ecevit Türkiye'de yaptıkları görüşme sırasında. Ecevit dün Brüksel'de Luns ile NATO'nun Türkiye'ye ekonomik yardım yapması konusunu görüştü.

AET, OECD VE NATO YETKILILERI İLE GÖRÜŞEN

ECEVİT: "AET VE OECD, TÜRKİYE'NİN EKONOMİK SORUNLARINA ÇÖZÜM BULMAK İÇİN ÇABA GÖSTERİYOR"

- Haferkamp ve Lennep görüşmeler konusunda açıklama yapmadı
- Ecevit, Türkiye'nin Avrupa ülkelerindeki Büyükelçileri ile Brüksel'de iki kez toplantı yaptı

HABERİ 5. SAYFADA

MAHKEME KANALIYLA ALDIGIMIZ TEKZIP

MHP KANUNSUZ BIR FIILIN IÇINDE OLMAMIŞTIR

Gazetenizin 14 Ekim 1978 tarihli nüshasının 1 ve 7. sayfasının 7,8,9 ve 10. sütununda intşar eden "TİKP, Kontrgerilladan Hesap Sorulması İçin Çağrı Yayınladı." başlıklı yazıda: Gençlerimizi birbirine kırdıran, yüzlerce genci katleden Kontrgerilla ve MHP'nin olduğu, Alevi-Sünni, Türk Kürt bölücülüğü yaptığı.... ifade olunmuştur.

Yazı tamamiyle gerçek dışıdır. Yalan ve iftiradan ibarettir. MHP

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Agence télégraphique de l'Union Soviétique „TASS"
Sovyetler Birliği Haberler Ajansı „TASS"
No.3611 ISTANBUL 14.12.1978

İSDEMİR GÜÇ KAZANIYOR

Üç yıl önce, Türkiyenin Akdeniz sahillerinde İskenderun kentinde bu bölge ve genellikle tüm ülke için büyük önem taşıyan bir olay meydana geldi: büyük bir merasimle Türkiyenin

KİT KOMİSYONUNDA ZARAR ETTİĞİ AÇIKLANIRKEN

TASS Ajansı İSDEMİR'in Türkiye'ye döviz kazandırdığını iddia etti

HABER MERKEZİ
Sovyetler Birliği'nin resmi TASS ajansı 14 Aralık günü yayınladığı bültende, "Sovyet yardımıyla kurulan İsdemir tesislerinde üstün değerli mamul çıkarıldığını bu tesislerin Türkiye'ye büyük döviz kazancı sağladığını" iddia etti.

Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşekkülleri Komisyonunda İsdemir'le ilgili görüşmelerin yapılacağı günlerde yayınlanan yorum, "İsdemir Güç Kazanıyor" başlığını taşıyor. Bültende, "Bugün Türkiye'de severek sadece İsdemir denilen bu kombinada üstün değerli mamul çıkarılmaktadır" denilerek, şunlar öne sürülüyor:

"Çelik, pik demiri, maddelenmis levhalar bu

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

alınteri
Muhittin Sirer

KİM ÜFÜRÜKÇÜ?

KIT Komisyonunda ISDEMIR görüşülürken Korkut Özal, "Bu tesislerin şimdiye kadar artan miktarlarda zarar etmesinin suçu işçilerin üzerine yıkılamaz" deyince, Millet Meclisinde soğuk rüzgarlar esmeye başladı. Bazı milletvekilleri işi Korkut Özal'a "üfürükçü" damgasını yapıştırmaya kadar vardırdılar.

İSDEMİR neden zarar ediyor?

Bir kere geri bir teknoloji. Bir ton sıvı maden üretimi için 450 kilo taşkömürü kullanılması gerekirken 850 kilo taşkömürü kullanılıyor. Bunun sorumlusu Türkiyeli işçiler, mühendisler mi, yoksa bu geri teknoloji hurda yığınını Türkiye'ye satan Rusya mı?

Dünyada bir ton demir-çelik sözgelimi bin liraya mal oluyorsa, aynı miktar demir-çelik Rusların bu azizliği sayesinde Türkiye'de iki bin li-

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

Şavşat'ta AP İlçe Yönetim Kurulu üyesi öldürüldü

- Kadıköy'de 2 patlama oldu, bir çocuk ve bir kadın yaralandı

HABER MERKEZİ
Artvin'de AP Şavşat İlçe Yönetim Kurulu üyesi ve AP'nin kurucularından Selim Dede ilçe meydanında bir grubun saldırısına uğradı ve kaldırıldığı Erzurum Numune Hastanesinde komadan kurtulamayarak dün sabaha karşı öldü.

Öte yandan Selim Dede'yi döverek ölümüne sebep olan saldırganların olaydan sonra emniyet görevlileri tarafından yakalandığı öğrenildi.

Saldırganların Orman İşletmelerinde memur

(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

BAŞYAZI

Zorbalığın vay haline!

Doğu Perinçek

Dede Korkut Kitabında bir Deli Dumrul vardır. Köprünün başını tutar. Geçenden üç akçe geçmeyenden beş akçe alır. Bugün de okulların kapılarını kırk haramiler tutmuş. "Senin kafanı beğenmedim, bu kapıdan giremezsin"diyor Ülkü Ocaklı komandoların böyle yapmalarında yadırganacak bir şey yok. Çünkü varlık sebebi, komünizm düşmanlığı, halk düşmanlığı, ABD emperyalizminin ve en gerici toprak ağalarının saltanatına bekçilik yapmak.

Ne var ki, kırk haramiler "Solcu" kılığında da ortaya çıkıyor. Bir tanesi 1975 yılında "sınıf mücadelesini ilkokullara kadar indireceğiz" diye gazeteler beyanat vermişti. Dokuz yaşındaki çocukları birbirleriyle kavga ettirecek, adı da "sınıf mücadelesi"

Neyin mücadelesidir bu?

Cevabını CIA patentli Kontrgerilla talimatnamelerinden bulabilirsiniz. Halka karşı eli sopalı bir diktatörlüğün namı hesabına kargaşalığı ilkokullara kadar indirmek gerekiyor. Kontrgerillanın teorisyenleri psikolojik harp babında böyle yazıyorlar.

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

GENEL İDARE KURULU KARARLARI AÇIKLANDI

AP, milleti hükümete karşı mücadeleye çağırdı

ANKARA (ÖZEL)
AP Genel Sekreteri Nuri Bayar, düzenlediği basın toplantısında AP Genel İdare Kurulunun aldığı son kararları açıkladı.

Hükümetin bölücü kuruluşlarla iktidarı paylaştığını bu nedenle vatandaşların birbirlerine düşürüldüğünü öne süren Bayar, "Hükümetimiz ülke-

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Dün bir grup CİSNU tarafları İranlı öğrenciyle, Halkın Kurtuluşu taraftarları bir gösteri yaparak Şah'ı protesto ettiler. Gösteri sırasında Halkın Kurtuluşçuları Aydınlık muhabirine saldırdı. Türk Haberler muhabirininde makinasını elinde alıp kırmak istediler.

Cağaloğlu'nda toplanan göstericiler yürüyüş yaparak Sultanahmet'e kadar geldiler. Çeşitli sloganlar atan göstericiler burada Şah'ın kuklasını yaktıktan sonra dağıldılar.

DEV-SOLCULAR GALATASARAY İŞLETMEDE ÖĞRENCİLERİN KAYIT YAPTIRMALARINI ENGELLİYOR

- Daha önce açılan kayıtlarda okula giden öğrencilerden "Bağış" adı altında zorla para alındı
- Okula ön kayıt için giden öğrenciler, Dev-Solcular tarafından içeri alınmadılar

İSTANBUL (ÖZEL)
Dün yeniden açılan Galatasaray İşletmecilik Yüksek okuluna ön kayıt yaptırmaya giden öğrenciler, okulun kapısını tutan ve kendilerine Devrimci Sol (Dev-Sol) denen bir grup tarafından içeri alınmadılar. D. Solcuların okula yalnız kendi taraftarlarını sokmak için dün kayıt yaptırmaya gelen öğrencileri "kayıtlar kapandı, içeri giremezsiniz" diye engel

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Ulusal Birlik Partisindeki dağılma sürüyor

ESKİ BAKANLARDAN EROL ANDAÇ DA UBP'DEN İSTİFA ETTİ

LEFKOŞE (AA)
Ulusal Birlik Partisi Lefkoşe Milletvekili Erol Kazım Andaç da partisinden istifa etti. 1976 seçimlerinde en çok oy alan milletvekili Andaç, Kıbrıs geçici Türk yönetiminin kurulduğu 1974 yılından beri tüm hükümetlerde Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı görevlerinde bulunmuştu.

Andaç, istifasına ilişkin açıklamasında bir kısım kişilerin partiyi siyasal ihtirasları için kullandıklarını söyledi. Andaç şöyle devam etti:

(Devamı Sa.7, Sü.10'da)

Milyonlarca liralık gübre çiftçiye verilmedi

NEDİM TARHAN'IN BAŞKANI OLDUĞU ADAKOBİRLİK TEKİ GÜBRE YOLSUZLUĞUNU AÇIKLIYORUZ

BEŞİNCİ SAYFAMIZDA

Fikirler cebr-ü şiddetle, top ve tüfekle asla öldürülemez K.Atatürk

Aydınlık gazetesinin düzenlediği açık oturum

TÜRKİYE'DE ANARŞİ

7

Konuşmacılar:
Cüneyt ARCAYÜREK (Yazar-Hürriyet)
Hüsamettin ÇELEBİ (Senatör, Yazar-Günaydın)
Örsan ÖYMEN (Yazar-Milliyet)
Doğan YURDAKUL(Yazar-Aydınlık)
Yöneten:
Ferit İLSEVER (Aydınlık gazetesi sahibi)

HÜRRİYET Gazetesi Yazarı CÜNEYT ARCAYÜREK

GÜNAYDIN Gazetesi Yazarı HÜSAMETTİN ÇELEBİ

MİLLİYET Gazetesi Yazarı ÖRSAN ÖYMEN

AYDINLIK Gazetesi Yazarı DOĞAN YURDAKUL

Sorular, cevaplar ve tartışmalar

Kanatlı Jandarma 78 Tatbikatı üzerine

• Cüneyt Arcayürek: "Bizim Radyo, Türkiye'de bölücülüğü kışkırtır. Rusyacıları Türkiye'yi seven hiç kimsenin alkışlayacağına ben, şahsen inanmıyorum"

• Hüsamettin Çelebi: "Devlet Trakya'da tatbikat yapar, Doğu'da yapar, Orta Anadolu'da yapar, her yerde yapar"

BASININ GÖREVİ VE CÜNEYT ARCAYÜREK

Bunlar Türkiye'nin tümüyle anarşi içinde olan bünyesinde çok doğal olaylardır. Ve Aydınlıkçılar da bundan alınmıyor zannederim, patron da burada, patron demedim pardon sahibi, patron lafı da biraz karışık olurdu yani. (Gülmeler)

Sovyetler Birliği'nin durumu ve Türkiye'deki Rusyacıların durumu konusunda fikir belirtirmisiniz?

Çok açık seçik söylediğimi sanıyorum. Türkiye'deki Rusyacılar da iyi bir deyim, ilk defa söyleniyor. Ben şahsen Türkiye'nin yararları çok klasik bir laf gelecek, yararları doğrultusunda kendimce, kendi ölçümde savaş vermek isterim. Türkiye'de Rusyacılar eğer çok Rusya'yı seviyorlarsa seyahat hürriyetleri henüz kısıtlanmadı. (Glüşmeler) Orada gayet rahat Kremlin Meydanını gezebilirler. Fakat, Rusyacıların faaliyeti, bu gün diğer sol fraksiyonlar arasında ve faaliyetlerin en hızlısıdır benim kanaatim. Bu gün, iki tane büyük, belli başlı radyo, Bizim Radyo, iki yerden yayın yapar. Birisi Doğu Almanya'dır, birisi de Romanya'dır. Ve çok tuhaftır bu yayınlar, demin de anlattım Basın-Yayın tarafından bültenleştirilir. Bunlar devamlı olarak Türkiye'de "TKP"nin sesini, "İsmail Bilen Yoldaş" namı altında söylerler. Halbuki İsmail Bilen yoldaşın", Türkiye'de, ismini söylemeyeceğimiz, hepimizin de bildiği monte edilmiş insanları vardır. Onlar gayet memnundurlar. Bizim Radyo' Kürtçe yayın yaparak Türkiye'de bölücülüğü kışkırtır. Demin Doğan Yurdakul söyledi bunu, doğrudur. Bizim Radyo'nun iki türlü yayını var: Biri Kürtçe, Biri Türkçe ve resmen bölücülük yapar. Onun için Rusyacıları Türkiye'yi seven hiç kimsenin bu türlü yayınları ile birlikte alkışlayacağını ben şahsen sanmıyorum.

YURTTA ANARŞİ, CİHANDA KARGAŞA

"Mustafa Kemal Atatürk'ün yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesine katılıyormusunuz?" "Katılıyorum. Yalnız biz ne yurtta ne de cihanda sulhu bulamamış vaziyette görünüyoruz, galiba. Yurtta anarşi var, dışarıda, bütün dış ilişkilerimizde kesinkes kargaşa var.

Dünkü gazetelerin manşetlerine bakmak yeter. Ekonomik, yardım için NATO'nun aldığı vaziyet, ekonomik yardım için OECD'nin verdiği rapor ve nihayet İMF'nin yeşil ışık yaktı-yakmadı trafik sorununa dönen durumu gözler önünde. Onun için Mustafa Kemal Atatürk, 'Yurtta sulh cihanda sulh' derken herhalde 1970 senesinin Türkiyesini ve o Türkiye'yi yöneten karmakarışık liderlerinin bu günkü durumunu düşünmemiş olacaktır. Atatürk'e de bu biçimde yaklaşmak bize yeter, ayıptır sanırım.

SİLAH BULUNDURMA CEZASININ ARTIRILMASI SAĞ KANATTAKİLERİ "CAYDIRAMAZ"

"Silah bulundurma cezalarının artırılmasını onayladığınızı söylediniz, caydırıcılıktan söz ediyorsunuz. Kahveyi taramak, üzere yola çıkan katil için caydırıcı bir rolü olabilir mi?" Son derece doğru sual. Kahveyi taramak için çıkan adamı kimse caydıramaz. Hele ben gayet açık tan söyleyeyim. Sağ kanatta olanların hiç birini caydıramaz. Sebebi: Bu gün sağdaki olayları kesinkes mahkeme kararıyla bir şekle bağlayamayan, bağlayamamanın sıkıntısını çeken Hükümetin nedeni de budur. Bana verilen bilgileri ben size kısaca söyleyeyim. Sağdaki vurucunun hiç biri bir partiye kayıtlı değil, hiç bir derneğe kayıtlı değil. Kayıtlı olanlar bilinçli bir şekilde şu veya bu tehdit unsurunu adam üzerinde kullanarak veya adamın gelir hanesindeki zaafiyetten istifade ederek, onu o yola sevk ediyor. Adana'da adama 15 gün mehil veriyor. Kahveci çırağı, ya on beş günde gider sokakta birini vurursun, —Birini vurursun- yani Ahmet, Mehmet, demiyor, herhangi birisini vurursun diye mehil veriyor, vurmassan biz seni vururuz diyor. Çocuk tabancayı alıyor, gidiyor birisini yol ortasında vuruyor. Neden? Kargaşa çıksın diye.

Sıkıntı, adalet mekanizmasının bir sıkıntısı. Sağdaki adamları hiç bir zaman bir partiyle irtibatlıyamıyorsunuz. Demin biraz önce söyledim. Yargıtay Başsavcısının da söylediği bu.

Hükümetin sıkıntısı da bu. Ha! Tedbire gelince: Bize tedbir sorarlar bakın açık söyleyeyim. Siz gazetecisiniz tedbir nedir? Gazetecinin sadece önünde olaylar var. Doğan'ın saydığı olaylar, hatta belgeler. Buna göre bir tedbir düşündük. Ben devlet değilim. Devlet bütün açılarıyla bütün belgeleri elinde toplayan bir müessesedir. Devlet tedbiri niçin hemen getirip benim önüme koyamıyor. Esas soru bu. Kimse bunu sormuyor. Ama diyeceksiniz ki zaten Türkiye'de bir sayın Cumhurbaşkanı çıkar da artık parti liderlerinden ümidini kesmiş olduğunu ifade eder ve gazeteler birleşsin de şu kötü giden işler düzelsin derse, ben ne yapayım? Bana söylermisiniz? Eğer yanılıyorsam onu da söyleyin, ona da cevap vermeye çalışayım yani.

Efendim, "Yapılan konuşmalar anarşinin kaynağını, oluşumunu içermektedir. Anarşi önlemlerine yeterince değinilememektedir. Acaba anarşiyi en etkisiz şekle getirebilmek için sağ, sol yakınlaşmasını denemekte yarar varmı?"

Bir kere eşyanın tabiatına aykırı bir sual. Sağın sola yakınlaşması nasıl olur, hiç anlamıyorum. Fakat burada önlemler üzerinde bütün arkadaşlar gibi kısa kısa bilgiler verdim. Bunun da nedeni şudur: Henüz bu tasarılar daha iktidar grubunun içinde bile kemikleşmemiştir. Bizim öğrenebildiklerimiz, yetkililerin bize verdikleri bilgilere dayanmaktadır. Yasalar çıktığı zaman memleketimizin ilim, irfan sahibi eşhası bunlar hakkında uzun uzun söyleyecek, biz de anlayabildiğimiz kadar cevap vermeye çalışacağız.

Yalnız bir noktayı hemen söylememe müsaade edin. Türkiye'de anarşinin sade boyutları tetikte değildir dedik, ilk konuşmamın başında. Bir örnek vereyim. Üniversiteler kanunu çıkarıldı. Bu kanunu Milli Eğitim Bakanı, yedi rektör ve bir dekan hazırladı. Başbakanı çağırdılar, Başbakan sordu; mutabık mıyız?. Mutabıkız. Bir açıklama yapalım mı? Yapalım. Açıklamanın metni hazırlandı. Başbakan televizyon önüne çıktı, rektörlerle vardığı üniversiteler kanununu mutabakatını söyledi. Sonra ne oldu biliyor musunuz? Yedi rektörün büyük kısmı, tasarının aleyhinde bulundu.

Şimdi yani mesele budur. Onun için bu soruda bize anarşiyi önleyecek şeyin tasarıların içeriği hakkında daha geniş bilgiye sahip değiliz. İnşallah Aydınlık gazetesi gene bu uzun saatten dolayı kafa şişirmemizden dolayı yılmaz, bu açık oturumları sürdürür. Biz de bu sorulara daha çok cevap vermek imkanı buluruz. Teşekkür ederim. (Alkışlar)

FERİT İLSEVER: Ben de teşekkür ederim, sayın Arcayürek. (Alkışlar)

Buyurun sayın Çelebi.

HÜSAMETTİN ÇELEBİ VE KANATLI JANDARMA 78 TATBİKATI

Efendim, birkaç soruya daha cevap verebileceğimi sanıyorum Kanatlı 78 tatbikatıyla tehdit olarak görünen insanları nasıl bir devlet edeceğiz, sadakata davet edeceğiz" diye soruyor sayın dinleyicim.

Türkiye'nin her yerinde devletin ordusu tatbikat yapmaktadır. Tatbikat yapılması normaldir. Aslında o tatbikatın, Kanatlı 78 denilen tatbikatın yapılması değil, yapılmasının sebebini izah için konuşan bakanın söyledikleri yanlıştır ve ayıptır. İkisini ayırmak lazım. Devlet Trakya'da da tatbikat yapar, Doğu'da da yapar, orta Anadolu'da da yapar, her yerde yapar. Ama ben bu tatbikatı şunun için yaptım diye bir izah yapmak lüzumunu hissettiği sırada o mahaldeki insanların kıyafetini giyerek gelirlerse diye yaptım derse bir bakan, ayıp eder. İkisini ayırmak lazım.

Kaldı ki sorunun bir başka yanı bunlarla nasıl bir arada devlet yapacağız? Devlet yapmayacağız. Bin yıldan beri bu insanlar devlettir, devlet olmaya devam edeceklerdir diyoruz. Başka hiç bir şey söylediğimiz yoktur. İki soruyu da böylece cevaplandırmış oluyoruz.

Bir başka soru da "Doğu'daki Talabani hareketine karşı Hükümetin bir tavrı var mıdır, siz ne düşünüyorsunuz?"

Ben Hükümetin tavrı olduğu kanısında değilim. Hükümet pek çok mesele gibi bu meselede de tavırsız kalmayı tercih etmektedir.

Bir başka soru: "Anayasada değişiklik yapılmadıkça, Türkiye'de Marksist, komünist partiler kurmak olanaksızdır dediniz. Bu düşüncenizi ilk ifadelerinizle nasıl bağdaştırabiliyorsunuz?" diyorlar.

Ben meselenin tartışılması gerektiği zamanın geldiğini söyledim, kişisel kanı olarak söyledim. Engelini belirttim. Anayasayı değiştirmeyi tartışmak lazım geldiğini söyledim. Bunu söylerken de bir belgeden bahsettim. Bu belge Türkiye Büyük Millet Meclisinin Kurucu Meclisin tutanağıdır. O tutanak okunduğu zaman görülecektir ki, sanıyorum burada başka hukukçular var, değerli hukukçu ağabeylerimiz var. Onlar daha iyi takdir edeceklerdir. O ifadeler orada kaldıkça, Türkiye'de 141, ve 142'yi kaldırmak, bir Marksist parti kurulmasına yetmeyecektir.

"Efendim, dış etkenler bakımından Çin'in adından söz edilebilir mi?"

Edilebilir. Yalnız Çin'den değil, özellikle Iran'dan söz edilebilir. Daha sonra, son zamanlarda resmi yayınlarda da görüldüğü üzere bir de Arnavutluk meselesi çıkmıştır, Enverciler çıkmıştır onlardan da söz edilebilir. Aslında benim kimsenin Marksist olması, sosyalist olması, komünist olması çok ağırıma gitmiyor. Böyle Enverci, falancı, filancı olması ağırıma gidiyor. Türkiye ne Enver'istan, "Türkiye'de bu davayı yürüteceğiz", 'Arnavutluk'tan destek alacağız." o komik oluyor.

Bir başka soru, deniliyor ki, "Bugünkü ortamda anarşiden olay diye sözedilemez, bu bir iç savaş görünümündedir."

Bazı terimleri telaffuz etmek bile insana üzüntü veren bir şeydir. İç savaş terimini ben şimdi zorunlu kaldığım için kullanmak durumundayım. Kullanmak istemiyorum, iç savaş olmamasını diliyorum ve çabalarımız da o yöndedir.

"Vatan Türk olan herkesindir. Liderlerin sultasından çıkıp, mantığının süzgecini dinleyen kişilerin bu konuda birleşmesini içtenlikle ister olduk. Vatanın bağımsızlığı, halkın mutluluğu ne demektir diyorum ben? Bu konuda mecliste denge unsuru saydığımız kontenjan grubunun sayın üyesi ne düşünürler bu konuda" diyorlar.

Sorunun okuduğum birinci kısmında soru sahibi ne düşünüyorsa biz de onu düşünüyoruz. Yani vatan Türk olan herkesindir. Vatan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkesindir. Vatan üzerinde mutlu yaşamak hepimizin hakkıdır.

LOZAN ANLAŞMASI HAKKINDA SORU

Bir başka soru: "45 milyon Türk derken, Kürt ulusu hakkındaki düşünceleriniz nedir? Mustafa Kemal Atatürk ve Ismet İnönü'nün altını imzaladığı Lozan anlaşmasındaki iki milliyetten halkımız cümlesine katılıyor musunuz?"

Ben böyle bir cümlenin varlığından şu anda bilgi sahibi değilim. Kaldı ki Türkiye'de başından beri söylediğim şey, Türkiye Cumhuriyetine vatandaşlık bağı ile bağlı olan, insanlar vardır, onların birbirlerine üstünlükleri, imtiyazları, yoktur, vatandaşlığı onur kabul eden herkes Türkiye Cumhuriyeti'nin güvencelerinden yararlanmak durumundadır.

Bir başka soru Sayın Arcayürek'le bana ortak olarak sorulmuş. "Anarşinin bugün için ABD ve Rusya tarafından körüklendiğini söylediniz. Bunları gazetenizde hiç yazdınız mı?. Yazmadınızsa neden?" diyorlar.

Evet yazdım. Hatta bu toplantıyı düzenleyen Aydınlık gazetesi benim o yazılarımdan iki tanesini iktibas etti. Teşekkür ederim. (Alkışlar)

FERİT İLSEVER: Ben de teşekkür ederim. Sayın Yurdakul sizin sorulara vereceğiniz cevapları rica edelim.

DOĞAN YURDAKUL: "FAŞİZMİN SOL CİLASI"

Soruların bir kısmı sahte sol üzerinde yoğunlaşıyor . . . . .

Bunların içinden ilginç bir tanesini seçmek istiyorum. Sayın dinleyicinin sorusu, 'saçmalıyorsunuz' diye başlıyor. Arkasından da benim sözünü ettiğim Tunceli'deki işkence olayının, sahte solcuların birbirine işkence yapması olayının bildirisinin yalan olduğu söyleniyor.

Bildiri burada. Yanımda. Soruyu soran sayın konuğa gösterebilirim, arzu ederse.

Bu bildirinin provokasyon bildirisi olabileceğinden de söz ediliyor. Bir kere bu bildiri, altında imzası olan örgüt tarafından reddedilmiş değildir. Ayrıca, eğer Kontrgerilla veya MİT'in bildirisi o örgütün ideolojisi ile tıpa tıp benziyorsa bunun üzerinde düşünmek gerekir. Kontrgerillanın fikir yapısından ne farkımız var diye düşünmek gerekir.

Ben burada ideolojik bir mesele üzerinde durdum. Fikirlere karşı zorbalık uygulanmasının, insanları şucudur, bucudur diye ayırıp, kendisi gibi düşünmeyenlere ne söz hakkı, ne de hayat hakkı tanımayanları mahkum etmek istedim. Bunlar sınıfları değil, tek tek insanları ayırıyorlar. Emekçi sınıflara mensup insanlar arasında suni düşmanlık körüklüyorlar. Bu ideoloji faşisttir. Bu ideoloji ile faşizme karşı mücadele edilemez. Çünkü kitlelerin hakimiyetini değil, kitleler üzerinde küçük zorba grupların hakimiyetini amaçlamaktadır. İnanıyorum ki, böyle bir ideolojinin peşinden den iyi niyetli kimseler onu terkecceklerdir, terketmektedirler.

Sahte solu faşizmden farklı gösteren, üzerine sol cilası sürmüş olmasıdır. Buna da zorunluluk duyuyorlar. Çünkü faşizm artık kimsenin kabul ettiği bir şey değil. Faşistler bile kabul etmeyip kendilerine "milliyetçi", "ülkücü" gibi isimler yakıştırıyorlar. Devrimcilik ve solculuk halk içinde büyük bir itibara sahip. Bu itibardan yararlanmaya çalışılıyor.

Bir soru daha var. Sözünü ettiğim ilk soruyu soran konuk tarafından sorulmuş. "Kontrgerillacı adamınızın ismi ne?" Buna benzer bir başka soru daha var: Belgeleri nereden ele geçirdiniz?

KONTRGERİLLA BELGELERİ

Sayın Arcayürek de bir soruya cevap verirken söylemişti, Aydınlık'a iftiralar da yapılacak diye. Dedikodu, iftira olarak böyle şeyler konuşuluyor. Kontrgerilla belgelerini CİA verdi, Aydınlık'ı CİA besliyor diye. Yani öyle bir şey olmuş ki, CİA ve Kontrgerilla intihar etmeye karar vermişler. Ellerinde kendilerini teşhir edecek, yüzlerini açığa çıkaracak ne kadar belge varsa hepsini Aydınlık'a teslim etmişler, "buyur al beni öldür" demişler. (Alkışlar)

Aydınlık gazetesi halkın alın terinden, ücretinden ayırıp kuruş kuruş verdiği bağışlarla çıktı. Bizim alnımız açık. Bu iftiraları yapanlar, neden kapalı kapılar ardında fısır fısır konuşuyorlar da, bir tanesi çıkıp açıkça yazmıyor, ispat edemiyor? Ne biliyorlarsa yazsınlar. İddialarını yollasınlar, biz basalım.

Belgelere gelince. Devrimci bir çalışma, her türlü bilgi ve belgeyi toplar. Kim mücadele ederse, belgeler oraya gider. Kontrgerilla belgesi de Aydınlık'a gider. Yayınlamayacak olanlara, "devrimci" diye ortaya çıkıp Kontrgerillanın aleti olanlara niye gitsin? Onların mücadele diye bir meselesi yok.

Başka bir soru, "Cüneyt Arcayürek'in, sağ eylemcilerin MHP'ye kayıtlı olmamaları görüşüne katılıyor musunuz?" Yargıtay Başsavcısı savcılardan kanıtları istemiş. Bu hukuki sürecin uzunluğu içinde kayıt silmek kolaydır. Ayrıca, kayıtlı oldukları ortaya çıksa bile üstlerinden atmak için uydurma gerekçeler buluyorlar. "Delidir" diyorlar, "projete tipte epileptiform vardır" diyorlar, "piyes provası yapıyorlardı, o yüzden ellerinde silah vardı" diyorlar. Yani MHP'ye kayıtlı olup, olmamaları çok büyük bir sorun değil. Demin de söyledim, MHP artık raporlu hale gelmiştir.

NEDEN BASIN, BASINA DESTEK OLMAZ?

Soruda diğer konuşmacı meslektaşlarıma iletmek istediğim bir nokta var. "Neden bu tür olaylara basın ses çıkarmıyor" deniyor soruda. Bunu değerli arkadaşlarıma bir serzeniş olarak bu soruyu soran konuğun serzenişi, olarak iletiyorum.

Kanatlı Jandarma 78 tatbikatından bir görünüş. . . (Gazetelerden)

YARIN: Tartışmaların devamı

Avrupa Para Sistemine İrlanda da katılıyor

DUBLİN (AA)
İrlanda Başbakanı Jack Lynch İrlanda'nın 1 Ocak'tan itibaren Avrupa Para Sistemine katılacağını açıkladı.

Başbakan Lynch bununla beraber İrlanda parasının, İngiliz parası'na bağlı kalmaya devam edeceğini de bildirdi.

İrlanda'nın da katılmasıyla İngiltere dışındaki bütün AET ülkeleri, Avrupa Para Sistemine katılmış oldular.

Avrupa Para Sistemi üye ülkelerin kendi aralarındaki ticarette tek bir para birimi kullanılmasını amaçlıyor. Avrupa Para Sistemi, hem Dolara bağlı kalmamak hem de Batı Avrupa'nın ekonomik ve siyasi birliğini güçlendirmek bakımından büyük bir önem taşıyor.

Avrupa Para Sistemi, üye ülkelerin kendi paralarının istikrarını koruma çabalarına yardımcı olmakla da yükümlü. Nisbeten geri olan üyelere de ayrıca özel kolaylıklar tanınıyor. Nitekim İrlanda Başbakanı Lynch, Sistemin İrlanda ekonomisine vermesi muhtemel zararları telafi etmek amacıyla bir fon kurulduğunu açıkladı.

Verdiği her şehit İran halkının mücadele azmini daha da yükseltiyor.

TAHRAN'DA HASTANEDE KAN VERENLERİN KATLİNDEN SONRA

Şiraz'da askerler cenaze törenine ateş açtı

● Sencabi: Şah 'taraftarlarının' saldırılarına silahla karşı koyacağız'

● Petrol işçileri, hükümetin greve müdahale etmesinin çok pahalıya mal olacağını belirttiler

TAHRAN
Şiraz'da, Şah rejimine karşı mücadelede şehit düşenlerin cenaze törenine ordu birlikleri ateş açtı. Ateş sonunda çok sayıda insan öldü ve yaralandı.

Bu arada Şah "taraftarları" ile halk arasında da çarpışmalar olmaktadır. Parayla tutulan ve çapulculardan oluşan Şah "tarftarları", son üç günden beri halka karşı asldırılarını yoğunlaştırdılar. Çapulcular çok sayıda evi ve işyerini ateşe verdiler.

Hatırlanacağı üzere Şah "taraftarları': parayla tutulan işsiz insanlar ve adi suçlardan hüküm giyerek salıverilenlerden oluşuyor.

ULUSAL CEPHENİN ÇAPULCULARA KARŞI ÖNLEMLERİ

Ulusal Cephe Partisinin lideri Kerim Sencabi yayınladığı bildiride, halkın kendilerini "çok yaşa Şah" şeklinde bağırmaya zorlayan parayla tutulmuş kişilere karşı silahla cevap vermeye hazırlandıklarını bildirdi. Sencabi, Şah rejimi şiddet taktikleri uyguladığını vurguladı. Sencabi, Ayetullah Homeyni'nin 18 Aralıktaki, son günlerde verilen şehitler için tutulacak yas'a herkesin katılmasını istedi.

PETROL İŞÇİLERİNİN GREVİ SÜRÜYOR

Petrol rafinerilerinde grevlerini sürdüren petrol işçileri, hükümetin kendilerine müdahale etmemesini istedi. İşçiler harhangi bir müdahale halinde, bunun hükümete çok pahalıya malolacağını belirttiler.

Bu arada askeri yönetimin başı Azhari, İran Ulusal Petrol Şirketi Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanının görevinden istifa ettiği haberini doğruladı.

Söz konusu şirket dünyada ikinci sırayı almaktadır.

İngiltere'de Rodezya'ya uygulanan petrol ambargosunu çiğneyen şirketler hakkında soruşturma açıldı

LONDRA (AA)
İngiltere Başbakanı Callaghan, Rodezya'ya uygulanan petrol ambargosunu çiğneyen bazı şirketler hakkında soruşturma açıldığını bildirdi. Başbakan, bunun için özel bir parlamento Komisyonu kurulacağını açıkladı. Avam ve Lordlar Kamaralarından sekizer üyenin katılmasıyla oluşacak. Çalışmalarını gizli olarak yürütecek olan Parlamento komisyonu tesbit ettiği sonuçları Parlamentoya iletecek.

Callaghan yaptığı açıklamada, geçen Eylülde yayınlanan Bingham Raporunda ortaya konan olayların, yeni bir soruşturma açılmasını gerektirecek kadar önemli olduklarına işaret etti. Bingham Raporu "Shell" ve British Petroleum" şirketlerinin Rodezya'ya uygulanan ambargoyu çiğnediklerini ve birçok İngiliz Hükümetinin bunu örtbas etmeye çalıştığını açıklıyordu.

Çin'de Dörtlü Çete zamanında haksız yere suçlananların hakları geri veriliyor

TOKYO (AA)
Çin Yüksek Halk Mahkemesi Başkanı Çiang Hua, Lin Biao ve Dörtlü Çete yönetimi sırasında yanlışlığa kurban gitmiş ya da yanlış yere suçlanmış herkesin tüm haklarının derhal geri verilmesi gerektiğini bildirdi.

Halk mahkemesinin halkla ayakta durduğunu ve halkı koruduğunu belirten Çiang Hua, "mahkeme asıl suçluları bulmalı ve geçmişteki hataları düzeltmelidir" dedi.

Namibya'da Güney Afrika'nın denetimindeki sahte seçim sonuçlandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Irkçı Güney Afrika Hükümetinin işgali altında bulunan Namibya'da iki hafta önce yapılan seçimleri beyaz ve teslimiyetçi siyahlardan oluşan "Demokratik ittifak" kazandı. "Demokratik ittifakı" Irkçı Güney Afrika hükümeti de destekliyor. Katılma oranının çok düşük olduğu seçimlerde, "Demokratik ittifak" oyların % 82'ni kazanarak elli sandalyeli parlamentoda 41 üyelik elde etti.

Irkçı Güney Afrika'nın işgal ettiği Namibya topraklarından çekilmesini ve ülkede yönetimin çoğunluktaki siyahlara devredilmesini isteyen SWAPO ve diğer iki siyasal parti seçimleri boykot etmişti. Irkçıların sahte seçimine Birleşmiş Milletlerde karşı çıkmıştı.

Suudi Arabistan Petrol Bakanı Zeki Yamani 1973 Orta Doğu savaşından sonra Batılı ülkelere uygulanan petrol ambargosu politikasının mimarlarından biriydi.

İslam ülkeleri Sanayi ve Ticaret Odaları Konferansı başladı

KARAŞİ (AA)
İslam ülkeleri sanayi ve Ticaret Odaları Konferansı, 16 Aralıkta Pakistan'ın Karaşi kentinde başladı. Konferansa, 40 ülkeden 100'ü aşkın delege katılıyor. Konferansta İslam ülkeleri arasındaki ekonomik ilişkiler, ulaşım ve haberleşme kolaylıkları ve ortak yatırım konuları ele alınıyor.

Tanzanya'da "Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen" konulu bir toplantı yapılıyor

TANZANYA (THA)
Tanzanya'nın Arusha kentinde "Dünya'da Yeni Bir Ekonomik Düzen" konulu uluslararası bir toplantı yapılıyor. Toplantıya Üçüncü Dünya ülkelerinden 30 ekonomi uzmanı katıldı. Tanzanya Devlet Başkanı Nyerere'nin de bu toplantıyı izlediği bildiriliyor.

Açış konuşmasını yapan Tanzanya Dışişleri Bakanı Benjamin Mkapa, bugünkü uluslararası ekonomik düzende çelişkilerin daha da belirginleştiği ve dengesizliğin artık çekilmez bir hal aldığını söyledi. Mkapa, şöyle dedi: "Yoksul ülkeler zayıflarken, zengin ülkelerin hırsı artmıştır."

PETROLE YAPILACAK ZAM ABU DABİ'DE BELİRLENİYOR

OPEC toplantısı başladı

● Açış konuşmasını yapan Kuveyt Petrol Bakanı, dünyadaki enflasyonun petrol gelirlerini azalttığını belirtti

● Suudi Arabistan Petrol Bakanı zammın kaçınılmaz olduğunu söyledi

ABU DABİ (AJANSLAR)
Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü OPEC'e üye 13 Üçüncü Dünya ülkesinin petrol bakanları, 1979 yılında petrole yapılacak zam miktarını saptamak üzere Abu Dabi'de görüşmelere başladılar. 300 gazetecinin izlediği OPEC toplantısı iki gün sürecek.

Konferansa katılan petrol üreticisi bazı ülkeler, petrole yapılacak zam konusunda farklı görüşler savunuyorlar. Irak ve Libya gibi ülkeler, doların değer kaybı ve yüksek enflasyon nedeniyle petrol gelirlerinin azaldığını ve zammın yüzde 20 civarında olmasını talep ediyorlar. Suudi Arabistan ve diğer bazı petrol ülkeleri ise petrole en fazla yüzde 10 zam yapılmasını, bu zammın da kademeli olarak uygulanmasını istiyorlar.

Suudi Arabistan Petrol Bakanı Zeki Yamani petrole zammın kaçınılmaz olduğunu söyledi. Zeki Yamani, petrole yüksek oranda zam yapılmasına karşı çıktı. Petrol Bakanı, yüksek zammın batı ekonomilerini büyük ölçüde etkileyeceğini ve bu zammın gene eninde sonunda petrol üreten ülkelere zarar vereceğini öne sürdü.

"RUSYA PETROL ÜLKELERİNE ŞİDDET UYGULAYABİLİR"

Zeki Yamani toplantı öncesi yaptığı açıklamada, Sovyetler Birliği'nin yakın gelecekte petrol ithal etmek zorunda kalacağını açıkladı. Yamani, Rusya'nın petrol gereksinimini karşılayabilmek için, gerekirse Orta Doğu petrol ülkelerine karşı kuvvete başvurmaktan bile çekinmeyeceğini belirtti.

16 Aralık sabahı başlayan OPEC toplantısının açış konuşmasını yapan Kuveyt petrol Bakanı Halife El Sabah, dünyadaki enflasyondan sanayi ülkelerini sorumlu tuttu. Petrol gelirlerinin azaldığını belirten Bakan, zam yapılmasını savundu. Libya Petrol Bakanı ise zammın yüzde 20 olmasını talep etti. Toplantı sonunda petrole yüzde 5 ile 10 arasında zam kararının alınması bekleniyor.

YAMANİ: "İSRAİL BARIŞA YANAŞMAZSA BATI İLE İŞBİRLİĞİNE SON VERİRİZ"

Öte yandan, bir Amerikan televizyonuna da demeç veren Suudi Arabistan petrol Bakanı Zeki Yamani, İsrail'in Orta Doğu'da barışa yanaşmaması halinde, ülkesinin Batıyla işbirliğinden vazgeçebileceğini ve "İsrail'in saldırgan tutumunun acısını bütün dünyaya çektirebilecek güçte olduklarını" söyledi. Yamani, "İsrailliler hayatın gerçeklerini kabul etmezlerse bunun bedelini çok pahalıya öderler" şeklinde konuştu.

OPEC Hegemonyacılığa karşı güçlü bir silah

1973 Orta Doğu savaşıyla birlikte, hegemonyacıları ve emperyalistleri korkuya düşüren, uluslararası ekonomik sömürü sistemini sarsacak bir boykot da başlıyordu: Arap ülkeleri İsrail saldırganlarını destekleyen ülkelere petrol ihracaatını durduruyor ve petrolü emperyalistlere karşı ilk defa güçlü bir silah olarak kullanıyorlardı.

1960'da kurulan ve Irak, İran, Suudi Arabistan, Cezayir, Katar, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Libya, Gabon, Nijerya, Endonezya, Ekvator ve Venezuella'nın üye oldukları, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü, OPEC 1973'ten itibaren kendini dosta düşmana kabul ettirdi. Bu tarihe kadar emperyalist ülkelerin ve çok uluslu petrol şirketlerinin yok pahasına kapattıkları petrole, 1973'te dört misli, sonraki yıllarda da yüzde on ve yüzde beş zamlar yapıldı.

SÜPER DEVLETLERİN TEHDİT VE ŞANTAJLARI BOŞA ÇIKTI

Fakat emperyalistler, sanayileri için canalıcı bir hammadde olan petrolü öyle kolay elden kaçırmak istemediler. Özellikle iki süper devlet tehdit, şantaj ve baskıyla OPEC'e boyun eğdirmek istedi. ABD, Orta Doğu petrol bölgelerini işgal etmekle tehdit etti. Sovyet Rusya, OPEC'i bölme çabalarını yoğunlaştırdı.

Bütün bu tehditler sonuç vermeyince, ABD OPEC'e karşı bir enerji ajansı kurdu. Petrol tüketimini düşürerek petrol fiyatlarını kırmava çalıştı.

1975 yılında, bunalım nedeniyle petrol tüketiminin azalmasını fırsat bilen ABD, piyasada petrol fazlası olduğunu ileri sürerek fiyatları tekrar düşürmek istedi. Fakat OPEC ülkeleri emperyalistlerin bu oyununu, petrol üretimini yüzde 10 kısarak boşa çıkardılar.

EMPERYALİSTLERİN BÖLÜCÜ ÇABALARI DA SONUÇSUZ KALDI

Emperyalistler bu kez de petrolü olmayan Üçüncü Dünya ülkelerini, OPEC'e karşı kışkırtmaya çalıştılar. "Petrolden en fazla Üçüncü Dünya ülkeleri zarar ediyor" teorilerini ileri sürdüler.

Fakat bu çabaları da sonuçsuz kaldı. Üçüncü Dünya ülkeler 1975'te yapılan Dakar Konferansında, OPEC ülkelerinin mücadelesine sahip çıktılar ve bu mücadelenin ÜÇÜNCÜ DÜNYA'nın emperyalizme hegemonyacılığa ve sömürgeciliğe karşı mücadelesini güçlendirdiğini açıkladılar.

Petrol üreten Üçüncü Dünya ülkeleri de, petrolü olmayan ve zamdan etkilenen yoksul ülkelere yardımlarını artırdılar.

Arap petrol ülkelerinin petrol üretmeyen Üçüncü Dünya ülkelerine yardımı, 1973 yılında 1 milyar dolardan, 1975'te 5,6 milyar dolara yükseldi. Ayrıca OPEC'in yoksul ülkeler için kurduğu özel fon 1976'da 800 milyon dolardan, 1977'de 1,6 milyar dolara yükseltildi. Bu yılın Mart ayında yapılan Afrika, Arap Ülkeleri Konferansında Suudi Arabistan, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar, Afrika ve Arap ülkelerine 1,5 milyar dolar yardım kararı aldı.

OPEC EMPERYALİZME VE HEGEMONYACILIĞA KARŞI MÜCADELE İÇİNDE DOĞDU

OPEC ülkelerine karşı, emperyalistlerin ve hegemonyacıların açtığı saldırı kampanyası boşa değildi. Çünkü, petrol emperyalistler için muazzam bir kâr kaynağıydı. Amerikan tekelci sermayesi, yılda her petrol işçisinin sırtından 40 bin dolar kazanıyordu. 50 yıl boyunca petrol fiyatlarını tayın eden emperyalist şirketler, sadece 1953-1973 yılları arasında, petrol üreten ülkelerden 200 milyar dolar kâr etmişlerdi. Batı sanayi ülkeleri ucuz petrol sayesinde, sanayilerini de hızla inşa etme olanağına kavuşmuştu. Bu yüzden petrol alanları, emperyalistler arasında sürekli bir paylaşım konusu olmuş, bu uğurda savaşlar verilmişti.

Ancak petrol üreten Üçüncü Dünya ülkeleri 1960'larda emperyalist talana karşı ayağa kalktılar ve kendi doğal zenginliklerine sahip çıktılar. Böylece emperyalist denetim ve fiyat tekelini kırdılar, sömürüye set çektiler.

OPEC, İŞTE BU MÜCADELE İÇİNDE DOĞDU

OPEC'in mücadelesi, Üçüncü Dünya'nın emperyalizme hegemonyacılığa ve sömürgeciliğe karşı mücadelesine hız kazandırdı. Bugün Üçüncü Dünya, diğer hemmadde ihraç ürünlerini de emperyalist talandan kurtarmak için yoğun mücadele veriyor ve örgütleniyor. Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen mücadelesi OPEC'in zaferi sayesinde daha yoğun olarak sürüyor.

OPEC'İN MÜCADELESİ, SÜPER DEVLETLERİN TEŞHİRİNİ SAĞLADI

OPEC'in zaferiyle, hegemonyacılığa karşı birleşik cephe de güçlenmiştir. OPEC'in zaferi emperyalistler arası çelişmeleri keskinleştirmiş. İkinci Dünya ülkelerini kendileriyle diyalog kurmaya zorlamıştır. İkinci Dünya ülkeleri süper devletlerin Üçüncü Dünya ülkelerine karşı açtıkları kampanyaya katılmaktansa, OPEC ve diğer Üçüncü Dünya ülkeleriyle diyalog yolunu seçtiler. Bu durum süper devletlerin yalnız kalmalarını ve teşhir olmalarını sağladı.

İspanya'da devlet memurları grev yapıyor

MADRİT (ANKA - DPA)
İspanya'da devlet hizmetlerinde çalışan memurlar sendika kurma hakkı elde etmek ve ücretlerinin artırılmasını sağlamak amacıyla greve gittiler. Bakanlıklarda ve İl Yönetim Kurumlarında başlayan grevin yaygınlaşması bekleniyor.

Bu arada, İspanyol hükümetinin ekonomik bunalımdan kurtulmak için işveren ve sendikalar arasında toplumsal anlaşma yapılması önerilerine karşı tepkiler büyüyor. İşçi sendikaları ücret artışlarının yüzde 16-19 arasında olmasını, isterken, işverenler yüzde 10 zamdan fazla vermeyeceğini açıkladılar.

İspanya taşıma işçilerinin başlattıkları grev ise ülke çapında sürdürülüyor. Önümüzdeki hafta içinde Devlet Televizyon ve Radyosunda çalışan işçilerin ve Hava Yolları işçilerinin de greve gideceği açıklandı.

halkların dünyası

Kabul edilen gerçek

Reha Akbay

1972 yılında Mao Zedung'un Nixon'la buluşmasıyla başlayan Çin-ABD görüşmeleri, sonuçlandı. ABD Çin Halk Cumhuriyeti'ni, Çin halkının gerçek temsilcisi olarak tanıdı. Ve Tayvan'ın Çin'in bir parçası olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. Çin'le ABD arasında diplomatik ilişki kurulması kararlaştırıldı.

Yeni Çin'in kuruluşundan tam yirmi dokuz yıl sonra gerçekleşen bu olay, emperyalizme ve hegemonyacılığa karşı mücadele eden dünya halklarının kazanç hanesine yazılmış yeni bir zaferdir. Bu en başta da hegemonyacılığa karşı mücadelenin motoru olan sosyalizmin bir zaferidir.

Çin Halk Cumhuriyeti, 1949 yılından bu yana "Barış içinde bir arada yaşama" ilkelerine dayanarak, dünyanın pek çok ülkesiyle diplomatik ilişki kurdu. Bu ilkeleri reddeden bazı ülkeleri ise tanımadı. Çin'in ilişki kurmayı reddettiği istisnai ülkelerin başında ABD geliyordu:

ABD, 1949'da Çan Kay-şek gericilerinin alaşağı edilmesiyle kurulan Çin Halk Cumhuriyeti'ni tanımayı reddetmişti. Tayvan Adasına kaçan Çan Kay-şek'e kukla bir hükümet kurdurmuş ve onu, 500 milyonluk Çin'in temsilcisi ilan etmişti. ABD'nin bu hgemonyacı politikası sonucunda, Çin halkı ve devleti fiilen ikiye bölündü.

ABD emperyalistleri.bu politikalarını hegemonyaları altındaki ülkelere de kabul ettirmişlerdi. Ancak, dünya halklarından yediği darbeler sonucunda gittikçe gerileyen ABD'nin, bu konudaki politikası da son on yıl içinde iflas etti. Çin'in, halkların çıkarlarını gözeten ve devletler arasında egemenliğe saygı ve eşitlik ilişkilerini temel alan dış politikası, ABD'nin bu tecrit planını çökertti. Pek çok ülke Çin'le diplomatik ilişki kurdu, onu Çin halkının gerçek temsilcisi olarak tanıdı. Ama bütün bunlara rağmen, ABD, Tayvan yönetimini tanımakta, yirminci yüzyılın ikinci yarısına damgasını vuran Yeni Çin gerçeğini görmezlikten gelmekte israr ediyordu.

Buna karşılık, Çin, ABD'yi tanımak, onunla diplomatik ilişki kurmak için şu şartları ileri sürüyordu: ABD Çin'in içişlerine karışmaktan vazgeçmeli, Tayvan'dan elini çekmeli ve bu sorunun Çin'in bir iç sorunu olduğunu kabul etmeliydi.

İşte, Çin'le ABD arasında 1972 yılından bu yana süren görüşmeler bu temelde gelişti. Ve bu görüşmeler beklenen sonucu vermekte de gecikmedi. ABD, Çin Komünist Partisi önderliğindeki Çin Halk Cumhuriyeti'ni Çin'in gerçek temsilcisi olarak tanıdı. Tayvan'ın Çin'in ayrılmaz bir parçası olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. Ve bunun üzerine, Çin ve ABD arasında diplomatik ilişki kurulması kararlaştırıldı.

Bu olay, dünyamızdaki gelişmeleri somut bir biçimde açıklayan iki önemli gerçeği dile getirmektedir.

Çin-ABD ortak bildirisi, ABD'nin, halklardan yediği darbeler sonucunda, duçar olduğu gerilemenin en çarpıcı göstergelerinden biridir. İkinci Dünya Savaşından sonra, bütün güyri-meşru, gerici iktidarların "can simidi" olan ABD'nin süngüsü gitgide düşüyor. O eski kibirinin yerinde artık yeller esiyor. Buna, Carter'in şu sözünden daha canlı bir örnek olabilir mi:

"..Çin'de tek bir hükümetin varlığını tanıyarak, yalın bir gerçeği kabullenmiş oluyoruz... Tek bir Çin vardır ve Tayvan da bunun bir parçasıdır..."

Söz konusu bildirinin dile getirdiği, bundan daha da önemli bir gerçek ise, ABD dış politikasının artık bir dönüm noktasına geldiğidir.

Gerek yaşadığımız dünya şartlarında, gerekse bundan önceki dönemlerde olsun, tanık olduğumuz bir olgu var: Saldırgan emperyaliste teslimiyet, komünizm düşmanlığıyla atbaşı gidiyor. Bu, bugün de böyledir, İkinci Dünya Savaşında da böyle idi. Kim ki, saldırgana teslimiyetin şampiyonluğunu yapmaktadır, o, komünizmin de en azılı düşmanıdır. Nitekim, ABD'de "Güvercinler" diye anılan Rus teslimiyetçileri, her sözün başında Çin'e ve Kamboçya'ya saldırarak bunu göstermiyor lar mı? Onlar şimdi de Çin'i tanıyan Carter'in "Tayvan'a ihanet ettiğini" söylüyorlar.

Öte yandan, sosyalist ülkelerle dostluk politikasının temelinde ise, Rusya'ya karşı direnme tutumu yatmaktadır. Buna da bir örnek vermek gerekirse, Çin-ABD ilişkilerinin düzeltilmesi için en çok çaba harcayan ABD politikacıları Brzezinski ve Schlesinger, Rusya'ya karşı direnme politikasının da mimarlarıdırlar.

İşte bu son bildiri başta ABD'de olmak üzere, dünyanın birçok yerindeki Rus teslimiyetçilerine de güçlü bir darbe indirecektir. Çin Halk Cumhuriyeti ile dostluk ilişkilerinin geliştirilmesi ABD'de ve diğer ülkelerde teslimiyetçilik eğilimini zayıflatacaktır.

Rusya'ya karşı kararlılıkla direnmekten yana mısın? O halde sosyalizmle dostluk siyaseti izleyeceksin; bunun başka yolu yoktur.

Zambiya Devlet Başkanı Kaunda görevine başladı

LUSAKA (AA–AFP)
Zambiya'da Salı günü yapılan başkanlık seçimlerinde oyların yüzde 83,1'ini alarak yeniden Devlet Başkanlığına getirilen Kaunda göreve başladı.

Zambiya Anayasasına göre, başkanlığa aday olan bir kimsenin seçilmesi için oyların salt çoğunluğunu alması yeterli olarak kabul ediliyordu.

Öte yandan 2 milyon Zambiyalı seçmenin katıldığı oylamada, parlamento üyeleri de belli oldu. Parlamento seçimlerinin hepsini "Ulusal Bağımsızlık İçin Birlik Partisi" üyeleri kazandı.

Belçika'da Pazar günü seçimler yapılacak

BRÜKSEL (AA)
Belçika'da 212 üyeli Temsilciler Meclisi ve Senato'nun üçte biri için Pazar günü seçimler yapılacak. Seçimlerde 6 milyon 400 bin Belçikalı oy kullanma hakkına sahip.

Oy kullanmak zorunlu olduğu halde, bu seçimlerde birçok seçmenin sandıklara boş kağıt atması bekleniyor. Belçikalı seçmenler daha geçen yıl genel seçimler yapıldığını, bu kadar sık aralarla seçim yapılmasını gerekli görmediklerini belirtiyorlar.

Yapılacak seçimlere 8 siyasi Partinin katılacağı bildirildi.

Üç Avrupa ülkesi için "serbest dolaşım" sağlanırsa

Almanya yabancı işçi alımını kısıtlayacak

Portekiz, İspanya ve Yunanistan'ın AET'ye tam üyelikleri halinde Batı Almanya'nın yabancı işçi çalıştırma politikasında değişiklikler olacağı ve önemli kısıtlamalar yapılacağı bildiriliyor.

Federal Alman Hükümeti Başkanlığından yapılan açıklamaya göre böyle bir gelişmenin işgücü akımını artırmasından endişe edilmektedir. Bu durum karşısında Bonn'un kapılarını tüm yabancı işçilere kapatacağı söylenmektedir.

Böyle bir karar Türkiye'yi de büyük ölçüde etkileyecektir. Yabancı işçiler arasında ilk sırayı Türkler almakta ve her yıl yaklaşık 20 bin kişi İşçi Bulma Kurumu aracılığı ile Almanya'ya gitmektedir.

Şükran Taşçı 13 yaşından beri işçilik yapıyor. Son olarak 2 yıldır çalıştığı Grundig Fabrikasından kucağındaki 6,5 aylık oğlu ile birlikte sürüklene sürüklene İGD ve İKD'li zorbalar tarafından atıldı. İşçi sınıfımız, Rus uşağı sendikacılığın en gerici, en zorba sendikacılık olduğunu bizzat kendi tecrübeleriyle kavrıyor.

SUÇU: MADEN-İŞ YÖNETİMİNDEN FARKLI GÖRÜŞLERE SAHİP OLMAK

Maden-İş'li sendikacılar bir kadın işçiyi çocuğu ile birlikte sürükleyerek Grundig'ten attılar

- Şükran Taşçı: "Revizyonizme karşı 10 bin kat daha kinle mücadele edeceğim"
- Fabrikadaki İGD'li ve İKD'li zorbalar, işçiyi atmak için Gazetemizde çıkan bazı haberleri bahane ettiler

ERKAN ILDIZ

14 Aralık Perşembe günü Grundig işçileri, belki de bütün işçilik hayatları boyunca unutamayacakları bir olay yaşadılar. Bir kadın işçi, kucağında 6,5 aylık bebesiyle fabrika içinde bazı kişiler tarafından kolundan tutulup sürükleniyor, olmadık hakaretlere uğruyor, itilip kakılıyordu. Az sonra bu kadın işçi bebesiyle beraber fabrika önüne atılıyor ve üzerine kapı kilitleniyordu. Aile bütçesine 3-5 kuruş katkıda bulunmak için tezgah başlarında hayat kavgası veren bu kadın işçi, ekmek cezasına çarptırılıyordu.

Kimdi bu kadın işçi, Suçu neydi ve ekmek cezası verenler kimlerdi?

DEVRİMCİ BİR KADIN İŞÇİYE MADEN-İŞ'İN UYGULADIĞI ZORBALIK

Şükran Taşçı 2 seneyi aşkın bir süredir Grundig Fabrikasında çalışıyordu. 13 yaşından beri işçilik yapıyordu. Bütün işçilik yaşamı boyunca hiç bir zaman baskılara boyun eğmemiş, sürekli devrimci fikirleri öğrenmeye çalışmıştı. Ve bizzat kendi tecrübeleriyle görmüştü ki, patronların sömürüsüne karşı mücadelenin önündeki en büyük engel Rus uşağı sendika ağalarıdır.

İşte ekmek cezasına çarptırılıp, birkaç zorba tarafından sürüklenerek fabrikadan atılmasının sebebi bu gerçeği kavramış olmasıydı. Şükran Taşçı'yı ve 6,5 aylık bebesini sokağa atanlar, aynı nedenle Demir Döküm yemekhanesinde ağızlarında lokmayla işçileri kollarından tutup sokağa atanlardan başkası değildi. Grundig'te Maden-İş yetkiliydi ve işçilerin tepesinde İGD ve İKD'li zorbaların sopası sallanıyordu.

"ÇOCUĞUMUN DOLABINI BOŞALTMIŞLAR ÇANTAMI HAZIRLAMIŞLARDI"

Son iki ay içinde Grundig'ten önce 19, daha sonra 65 işçinin çıkışı verildi. Bunlarla ilgili haberlerin gazetemizde yer almasını bahane eden fabrikadaki İGD'liler, Şükran Taşçı'yı sürükleye sürükleye fabrikadan attılar. Şükran Taşçı bu olayı şöyle anlatıyor:

"Öğleden sonra saat 4'e doğru İKD'li bir kadın geldi, beni aşağı kreşe çağırdı. 'Çocuğun ağlıyormuş' dedi. Ben aşağı indim İKD'li İGD'li birkaç kişi toplanmıştı. Baktım çocuğu hazırlamışlar, 'ne oldu, niye üstünü giydirdiniz' dedim. 'Kustu, üstünü değiştirdik' dediler. 'Pijamaları var, niye onları giydirmediniz de, dışarı çıkacak elbiselerini giydirdiniz' diye sorunca cevap veremediler. Gittim baktım, çocuğun dolabını boşaltmışlar, benim de çantamı hazırlamışlar. Temsilci Hüseyin geldi, 'İşçiler seni atıyor' dedi, kolumdan tuttu çekti. Temsilci Selim diğer işçilerin içinde beni göstererek, 'Maoculara haber vermiş' diye ve başka şeyler de söyleyerek bağırıyordu. İKD'li temsilci Nazan ile temsilci Hüseyin kolumdan tutmuş çekiştiriyorlardı. 'Bırakın beni' diye bağırdım, 'Beni işçiler değil siz atıyorsunuz'

"BENİ ATMAKLA RUS UŞAĞI OLDUĞUNUZU GİZLEYEBİLİR MİSİNİZ?"

"Beni çeke, sürükleye kapıya kadar götürdüler. Çocuğu da başkasının kucağına vermişlerdi. İşçilerin önünde İGD ve İKD'lilere tekrar bağırdım: 'Beni atıyorsunuz ama Rus uşağı olduğunuzu gizleyebilecek misiniz? Grundig işçisi bunun hesabını sizden soracak'. Fabrikadan çıkardıktan sonra kapıyı üzerime kilitlediler. İşçiler içerde bir süre gitmediler. 4'te işbaşı yapmaları gerekiyordu, fakat 4'ü 5 geçeye kadar beklediler. Temsilciler işçilere habire 'gidin işinizin başına' diye bağırıyorlardı.

Kapının önünde bir süre daha Maden-İş yöneticilerini teşhir eden konuşmalar yapan Şükran Taşçı içeri girmek için kapıyı zorladığını ve idare amirinin yanına giderek aralarında şöyle bir konuşma geçtiğini anlatıyor:

"İŞÇİ DOSTUYUZ DİYENLER İŞÇİYİ KAPI ÖNÜNE KOYUYORLAR"

İdare amiri 'dava nedir?' dedi. Aydınlık gazetesinde çıkan bir haberi benim verdiğimi ileri sürerek işten atıyorlar. İşçi atmakla işveren mi yetkili, yoksa sendika mı?' diye sordum. İdare amiri kendilerinin iş akdimi fesh etmediklerini, böyle bir şeyden haberleri olmadığını, fakat huzursuzluğa meydan vermemek için en iyisi fabrikadan ayrılmamın doğru olacağını söyledi. Ben sendikanın zorbalığına boyun eğemeyeceğimi, fabrikadan ancak ölümün çıkabileceğini belirterek, çocuğumu fabrika bekçilerinin yanına bırakıp kocama telefon etmek için dışarı çıktım. Döndüğümde işçilerin dağılma saatiydi. İşçi arkadaşlarla tekrar konuştum 'bakın görün' dedim. İşçi dostuyuz diyenler, işçiyi kapının önüne koyuyorlar. 'Bu sırada yanımdan 4 temsilci geçerek gitti. Az sonra biri sivil ikisi resmi kıyafetli polisler geldi. Beni, fabrikanın önünden uzaklaşmam, aksi halde başıma kötü şeylerin geleceğini söyleyerek tehdit ettiler. Birisi, üzerime hücum etmek istedi. Bu sırada polis ve temsilciler, çevreye toplanmış işçileri dağıtmaya çalışıyorlardı. Beni zorla servis arabasına bindirdiler.

MADEN-İŞ GRUNDİG'TEN DAHA ÖNCE DE ZORBALIKLA İŞÇİ ATMIŞTI

Şükran Taşçı, anlatmasının burasında "Maden-İş'in bu zorbalığı, Rus uşaklarına karşı kinimi daha da artırdı. Bundan sonra revizyonizme karşı 10 bin kat daha kinle mücadele edeceğim" diyerek sözlerini bitiriyor.

Portakal diyarının yoksulları

— Narenciye işçileri — Araştırma-inceleme: Kamil Cömert

-2-

Sabah saat 05.00... Eksi 10 derece... Günlük işçiler kamyona biner

Doğu Anadolu kentleri ve yaylalarından, narenciye mevsimi Mersin Bölgesine akan günlük işçiler, kalıcı işçilerden farklı olarak geldikleri yörelere dönerler.

Ayaz, yağmur altında, açık kamyon üstünde

Günlük narenciye işçileri kaldıkları kentin gecekondu semtlerinden sabahın erken saatinde toplanma bölgeleri olan "Kent haline" gelirler. Zamanında toplanma bölgesine gelemeyen narenciye işçisi o gün yevmiye alamayacak ve aç kalacaktır. Belki arkadaşlarının desteğinde gününü geçirmek zorunda kalacaktır. Narenciye mevsimi kış ortasına rastlar. Sabahın erken saatinde toplanma bölgesine gelecek olan işçiler, yağmurda, çamurda, fırtınada üzerlerinde yalnızca bir gömlek veya bulabilmişse kazakla bahçelere dağılmak için beklerler. Vakit gelince daha önce çavuşlar tarafından tespit edilen postalar ayrılır, üstü açık kamyonlara binerler. Ayaz, poyraz, yağmur, kar demez, basar gider kamyonlar...

Sabah saat 5...

Eksi 10 derece, kamyon üstünde, soğuk daha da artar. İşçiler bu nedenle kazandıkları paranın çoğunu doktora ve ilaca yatırmak zorunda kalır.

Çalışma bölgeleri olan narenciye bahçelerine getirilen işçiler burada 3 kısıma ayrılırlar:

1- Dökmeciler
2- Tezgahtakiler
3- Makascılar

Dökmeci işçiler ve hızlı çalıştırma yöntemleri

Ağalar tarafından iş randımanının artması için ayarlanmış, haklardan biri olan dökmeciler diğer kollarda çalışan işçilerden farklı değillerdir. Diğer gruplarla birlikte aynı şartlarda bahçeye gelirler. Dökmeci narenciye işçileri, küfelere doldurulmuş narenciyeleri sırtına alıp kamyonlara doldurma işinde çalıştırılırlar. Bu işçilerin çalışma saati 8 saattir. Çavuş dökme işini kabala yani götürü verir. Çavuşun gösterdiği narenciye küfeleri kamyonlara boşaltılırken çavuş, "Bu işi 8 saatten önce bitirin serbestsiniz" der.

İşçiler o işi 5 saat hiç durmadan, istirahat etmeden bitirir, hatta iş bitinceye dek yemek dahi yemezler. Oysa yaptıkları iş belki iki günlük iştir, ağanın adamı olan çavuşlar işçileri hızlı çalıştırarak birleşik emekten yararlanma yoluna gider böylece.

Tezgah işçileri

Tezgah işçileri, kalıcı tezgah işçileri ile birlikte çalışırlar. Narenciyeyi ağaç başından tezgahlara taşıma, tezgahlarda sandıklama, sandıklanmış narenciyeleri istifleme işlerini yaparlar. Diğer gruplarda çalışanlar gibi posta halinde gelir giderler. Çalışma saatleri 8 saattir. Öğlende bir saat yemek istirahatları vardır. Yanlarında getirdikleri yemekleri yerler, yanlarında yemek getirmeyenler, bahçeye en yakın köye gidip, yiyecek bazı şeyler alırlar ki bir bahçeye en yakın köy 5 Km uzaktadır. Postadan en küçük işçi bu işi üstlenir ve yemek saatinden bir saat önce yemeklerini almak için köye yola çıkar. Bu işçi iki saatten sonra, kucak dolusu ve en az 10 kişilik yiyeceklerle bahçeye döner. Yemek yedikten sonra bir sigara yakacak zaman kalmamıştır bile... Yine çalışmaya başlarlar.

Daldan portakal toplayan bir işçi

Kamyonun üstünde işe giden narenciye işçileri

Makas işçileri ağaçtan düşerse

Makas işçiliği ayrı bir iş şeklidir. Arka cebine makasını koyan narenciye işçisi ağaç başına çıkar veya ağanın verdiği merdivene çıkarak ağaçtan narenciyeyi tek, tek makaslayarak koparır. Narenciye işçisi burada narenciyeyi inciltmeden koparmakla sorumludur. Bir ağaç bittikten sonra aynı işçi, yandaki ağaca geçer aynı çalışmayı sürdürür.

Makas işlerinde çalışan narenciye işçileri ancak, yemek vakti ağaçtan inme zamanına kavuşabilir.

Makasçı narenciye işçilerinin ağaçtan düşme durumuna çok rastlanmaktadır. Sigortasız çalışan ve can güvenliği olmayan narenciye işçileri, ağaçtan düştüğü gibi sakat da kalabilecektir. Ağaçtan düşenler kendi olanakları ile kendini tedavi ettirmek zorundadır. Ancak, bu işçi çalışmadığı zamanlarda aç kalma ile yüz yüzedir.

Sakatlanan işçinin ağası tarafından ziyaret edildiği veya tedavi ettirildiği daha duyulmamış görülmemiştir.

Narenciye işçilerinin sağlık sorunları sahipsizdir

8 saatlik iş zamanından sonra işçiler akşam serinliğinde yine kamyonlara doldurulur götürülürler. Ancak, toplanma bölgeleri olan hale getirilmezler ve kentin değişik yerlerinde bırakılırlar. Kente yakın olan bahçelerde çalışan işçilerin, kente yaya olarak döndüğü de görülmektedir. En yakın bahçe 5 km uzaklıktadır. Kente gelen narenciye işçileri, evlerine dağılırlar. Çoğunun doğru dürüst bir evi yoktur. Bir odada iki, üç kişinin kaldığı da görülür. Kışın ortasında yakacak sorunları ile karşılaşan narenciye işçisi günün yorgunluğunun üstüne gece de soğukla mücadele eder.

Sabah açık kamyon üstünde ve soğukta bahçeye giden, akşam serinliğinde yine aynı ortamda geri dönen narenciye işçisi sürekli hastalanmaktadır. Üşütme, grip, zatüre gibi hastalıklar onlar içindir. İşçi, sağlık durumunu korumak veya düzeltmek için kendi olanaklarını zorlar. Önceden biriktirdiği üç-beş kuruşu doktora ve ilaca yatırır. Parası bittiği zaman hastalığı geçmemişse bile tekrar çalışmaya gitmek zorundadır. Çünkü ilaç parası ve doktor parası bulmak mecburiyeti vardır. Tabii tekrar hastalanacak ve tekrar ilaç alacaktır... Bu böyle devam eder gider.

Bu şartlar altında birkaç sene çalışan bir narenciye işçisinin iflah olmaz bir hastalığa yakalandığı çoktur. Felç ve sakat olan yüzlerce narenciye işçisi iş yapamaz duruma gelir ve memleketine geri döner. O artık sakat bir insandır. Ağalık yasasının mahkum edip cezalandırdığı bir kişidir.

Değişik yerlerde çalışanlar

Narenciye işçilerinin azınlığını oluşturan, ve değişik yerlerde çalışan narenciye işçilerine de rastlanır. Komisyoncu dükkanlarında, dükkana gelen narenciye sandıklarını indirip istif etmek, satılan narenciye sandıklarını kamyona yüklemek işinde çalışan işçiler de vardır. Bazen tek, bazen iki kişi çalışırlar.

Narenciye fabrikaları ve narenciye kooperatiflerinin fabrikalarında çalışan narenciye işçileri ise yine aynı şekilde, yükleme boşaltma istifleme işlerini de yaparlar.

Kooperatiflerin narenciye fabrikalarında kadın işçiler de çalışmaktadırlar. Kadın işçiler fabrikalara gelen narenciyenin ambalajlanmasında çalışır, ambalajlanan narenciyenin sandıkların içine istif edilmesi işi yine kadın işçiler tarafından yapılır.

Kadın işçiler fabrikalarda 8 saat çalışırlar. Tezgahların başlarına oturur, narenciyenin irili ve ufaklısını ayırırlar. İhraç edilecek narenciye ile ihraç edilmeyecek narenciyenin ayırma işi yine kadınlara yüklenmektedir. Kadın işçilerde iş ve can güvenliğinden yoksun bir ortamda, sendikasız olarak çalıştırılırlar. Kadın işçiler mevsimlik işçi olarak çalışır, narenciye mevsimi sonunda fabrikalardan çıkarılırlar.

YARIN: Bahçe bekçileri...

örse çekiç — Gülay Kurnaz

İşte faşistlik budur

İstanbul'un en modern fabrikalarından birinde, bir kadın işçi yalan dolanla tezgahının başından dışarıya çağırılıyor Aşağıda kendisinin İGD'li ve İKD'li temsilcileri kollarına yapışmış buluyor. Ve 6,5 aylık bebesi kucağına verilip ite kaka, sürüklene sürüklene kapı önüne konuyor. Kapı üzerine kilitleniyor.

Bunu, hani o zalimliği, sömürücülüğü üzerine sayfalarca yazılan, karikatürlere konu olan "şiş göbekli parababaları" "kan emici sermayedarlar" yapmıyor. Bunu yapanlar, o fabrikadaki sendikacılar. Yani, patrona karşı işçi hakkını korumak için aidat alan adamlar, "İşçi sınıfı" lafını kimseye bırakmayanlar.

Ne suç işlemiştir bu işçi? Ne yapmış da, böyle kışın tam göbeğinde kucağında bebesiyle kolundan yakalanıp kapı önüne savrulmayı haketmiştir? Hırsız mıdır, uğursuz mu? Adam mı öldürmüş, fabrikayı mı kundaklamıştır?

Şükran Taşçı adlı bu işçinin tek suçu, gerçekleri görmek ve söylemektir. Doğruyu yanlıştan ayırdetmek ve yanlış yoldakilere muhalefet etmektir. Onun suçu, Maden-İş'in tepesideki modern gangsterlerden farklı düşünmektir.

Bu suç ise, revizyonizm için en büyük suçtur. Revizyonizmin mantığı, "iktidarda olduğum yerde, benim gibi düşünmeyene ekmek yok, hayat hakkı yok" mantığıdır.

Kimsenin alnında faşist diye yazmaz. İşte faşistlik budur. Bu olay, iyi öğrenilmesi, iyi akılda tutulması gereken bir olaydır. Çünkü bu revizyonist çetenin yıllardır anlattığımız faşist karakterini üç satırda ortaya seren bir olaydır.

Revizyonizmi hala solculuğun bir çeşidi gibi görenler, bunlara hala ilericilik atfedenler bilere ya da bilmeyerek ona alet olanlar artık görmelidirler ki, revizyonizm bugün dünyadaki en gerici, burjuva akımıdır. Revizyonistler Türkiye'de emperyalist uşaklığında Türkeş'in komandolarını fersah fersah geride bırakmış, zorbalıkta ise onlara yetişmiştir.

Bir düşünün ki, bugün, iktidarda olduğu bir fabrikada, kendisinden farklı düşünen bir işçiyi yaka paça dışarı atan bir adam yarın kazara iktidarı ele geçirse ne yapar? Farklı düşünen milyonlarca insanı, yüzbinlerce muhalifini yurtdışına mı sürer? Yoksa stadyumlara mı doldurur? Sokaklarda, köşebaşlarında Mao'cu avını mı başlatır? İnfaz müfrezeleri mi kurar? Evet, revizyonizm, gücü yetse, bunların hepsini yapar, Çünkü onun zorbalıktan başka silahı yoktur.

ÇAY-KUR İŞÇİLERİNİN BİRİKMİŞ HAKLARI SALI GÜNÜ ÖDENMEYE BAŞLANIYOR

RİZE (AA) Çay-Kur Genel Müdürü yardımcısı Şahin Balta bir açıklama yaparak Çay-Kur'un 33 fabrikasında çalışan yaklaşık 35 bin çay işçisinin sözleşme farklarının ödenmesine önümüzdeki Salı gününden itibaren başlanacağını söyledi.

Ödemelerin bu ay sonuna kadar bitirilmesi bekleniyor. Genel Müdür, çay üreticilerine olan 212 milyon lira borcun da Ocak ayı sonuna kadar ödeneceğini söyledi.

Bilindiği gibi Çay-Kur'a bağlı işçiler bir süre önce birikmiş haklarının ödenmesi talebiyle direnişe geçmişler ve Genel Müdürlüğün ay sonuna kadar hakların ödeneceğine dair söz vermesi üzerine direniş sona ermişti.

MILYONLARCA LIRALIK GÜBRENIN ÇIFTÇIYE DAĞITILMAYIP KARABORSADA SATILDIĞI SANILIYOR

Nedim Tarhan'ın Başkanı olduğu ADAKOBİRLİK'teki gübre yolsuzluğunu açıklıyoruz

- Yolsuzluğu ADAKOBİRLİK'e bağlı Köprülü Köyü Kalkınma Kooperatifi Başkanı Hakkı Çoban ve Başkan Yardımcısı Ahmet Yaşlak yaptı
- Hakkı Çoban ve Ahmet Yaşlak'ın yolsuzluğunu Nedim Tarhan onayladı
- Nedim Tarhan da aynı yolsuzlukla ilgili olarak yargılandı, ancak Milletvekili olduğu için tutuklanmadı
- Kooperatif üyesi köylüler, kendilerine bir kilogram bile gübre verilmediğini söyledi
- Hakkı Çoban ve Ahmet Yaşlak yolsuzlukla ilgili olarak tutuklandı ve yargılandı

Köprülü köylüleri ve Ticaret Şef Muavini Veli Kıran'ın çiftçilere gübre dağıtılmadığını kabul ettikleri tutanak ve Ticaret Şef Muavini Veli Kıran'ın milyonlarca liralık kimyevi gübre yolsuzluğu ile ilgili olarak TZDK'ya sunduğu rapor.

Hakkı Çoban ve Ahmet Yaşlak'ın Köprülü köyü Kooperatifi adına TZDK'dan gübre istedikleri başvuru yazısı. Hakkı Çoban ve Ahmet Yaşlak'ın düzenlediği düzmece ihtiyaç listelerinden biri.

Nedim Tarhan'ın Başkanı bulunduğu ADAKOBİRLİK'in TZDK'ya yazdığı Hakkı Çoban'ın sahte ihtiyaç listesini onaylayan yazısı.

ADANA (ÖZEL) CHP Adana Milletvekili Nedim Tarhan'ın başkanı bulunduğu ADAKOBİRLİK'te büyük bir gübre yolsuzluğu ortaya çıktı. ADAKOBİRLİK'te Nedim Tarhan'la birlikte Yönetim Kurulu Üyesi olarak bulunan Hakkı Çoban'ın, başkanı bulunduğu ADAKOBİRLİK'e bağlı Köprülü Köyü Kalkınma Kooperatifi aracılığı ile tahsis ettirdiği 460 ton gübreyi, çiftçiye dağıtmadığının saptandığı bildirildi.

Büyük gübre yolsuzluğunun ortaya çıkmasından sonra, Köprülü Köyü Kalkınma Kooperatifi Başkanı Hakkı Çoban ve Başkan Yardımcısı Ahmet Yaşlak, tutuklanarak yargılandılar. CHP Adana Milletvekili Nedim Tarhan da bu yolsuzlukla ilgili olarak yargılandı, ancak milletvekili olması nedeniyle tutuklanmadı.

Toplam 460 tonluk gübre yolsuzluğu, Köprülü Köyü Kalkınma Kooperatifi Başkanı Hakkı Çoban ve Başkan Yardımcısı Ahmet Yaşlak tarafından düzenlenen, sahte ihtiyaç listeleriyle yapıldı. Hakkı Çoban ve Ahmet Yaşlak'ın düzenlediği sahte kimyevi gübre ihtiyaç listeleri Nedim Tarhan'ın başkanı bulunduğu ADAKOBİRLİK tarafından da onaylandı. Köprülü Köyü Kalkınma Kooperatifi adına, 1976 yılı içinde yapılan çeşitli gübre tahsis taleplerini, Türkiye Zirai Donatım Kurumu Ceyhan Şubesi karşıladı. Ancak Köprülü Köylüleri Hakkı Çoban'ın TZDK'dan sağladığı 460 ton gübreden bir kilogramı bile çiftçiye dağıtmadığını ifade ettiler.

Köprülü Köyü Kalkınma Kooperatifi adına kimyevi gübre tahsisleri gerçekleştikten bir süre sonra, durumu yerinde incelemek üzere, Köprülü Köyüne gelen Ceyhan Ticaret Şef Muavini Veli Kıran, çiftçilere gübre dağıtılmadığını tutanakla saptadı. Veli Kıran'la birlikte tutanağı imzalayan köylülerden Abdullah Satır, Cumali Bilen ve Muhammed Yaşpek, kendilerine bir kilogram bile gübre verilmediğini söyledi.

Daha sonra Kooperatifin depo olarak gösterdiği yeri de inceleyen Veli Kıran, depoda gübre bulunmadığı gibi, gösterilen yerin, besicilik yapılan bir yer olduğunu saptadı. Veli Kıran durumu tutanakla tesbit ettikten sonra, bir raporla yetkililere bildirdi.

460 ton kimyevi gübrenin değerinin milyonlarca lira tutarında olduğu bildiriliyor. Bilindiği gibi, bazı kişiler köylünün gübre sıkıntısı çekmesinden yararlanarak, ucuza elde ettiği gübreyi, karaborsada iki-üç misli fiyatla köylüye satıyor. Köprülü Köyü Kooperatifine verilen, ancak çiftçiye dağıtılmayan yüzlerce ton gübrenin de karaborsada satıldığı sanılıyor

Bilindiği gibi ADAKOBİRLİK Başkanı Nedim Tarhan dah önce de bu örgütün bağlı bulunduğu Köy-Koop'un yardımcısı idi. Ancak Tarhan'ın Moskova yanlılarıyle işbirliği yapması Köy-Koop'ta tepkilere yol açmış ve Tarhan başkan yardımcılığından uzaklaştırılmıştır.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Toprak reformu

Doğan Yurdakul

REFORMCU – Bakın Hacivat Çelebi, kahvenin önünde ihtiyar bir köylü oturuyor. Anket işine ondan başlayalım.

HACİVAT – Olur efendim. (Köylüye seslenir) Beybaba baksana, seninle biraz konuşacağız.

KÖYLÜ – Çı dıbe kurban, ez Tırki nıkanım konişmiş bım. Tene anlamış dıkkım.

REFORMCU – Ne diyor bu adam Hacivat Çelebi? Nece konuşuyor?

HACİVAT – Türkçe konuşuyor efendim. Bu bizim dağlı Türklerden. Dağda kalmış da sesi biraz kalınlaşmış. Zor anlaşılıyor.

KARAGÖZ – İşe bak. Bizim idare fitili gene birini idare ediyor. Hacı Cavcav yine ne dümenler çeviriyorsun bakalım?

HACİVAT – Merhaba Karagöz, toprak dağıtımı yapıyoruz.

KARAGÖZ – Köylüye ağıt mı yaktırıyorsunuz? Peki sen ne iş görüyorsun?

HACİVAT – Kör müsün Karagöz, devletle vatandaş arasında mütercimlik yapıyorum.

KARAGÖZ – Anladım, güvercinlik yapıyorsun. Hani şu barış, marış...

HACİVAT – Karagöz'üm seyret de öğren bak nasıl reform yapıyoruz. (Köylüye döner) Söyle bakalım beybaba, kaç dönüm toprağın var?

KÖYLÜ – Zeviyeme ji tunne, avame ji tunne.

REFORMCU – Ne dedi Hacivat Çelebi? Ben biraz ağır işitiyorum da pek anlayamadım.

HACİVAT – Tonla diyor efendim. Bizde toprak tonla diyor.

KARAGÖZ – Amma da atıyor. Adam hiçbir şeyim yok dedi.

KÖYLÜ – (Devam eder) Ağan mılk gişti gırtıne. Her yeki ağan çar-penç gundega heyye. (1)

HACİVAT – Ağalardan çok memnunuz, bize günde 4-5 hediye veriyorlar. Aman onlara dokunmayın diyor efendim.

REFORMCU – Çok güzel, ne akıllı adam. Peki neylen geçinirmiş bu adamcağız?

KÖYLÜ – Em gişti bırçine. Em terrin Edene pembu top dıkkın. (2)

HACİVAT – Top top pamukluyu Adana'ya götürüp satarız diyor.

KARAGÖZ – Ulan Hacivat, adam açız dedi be.

HACİVAT – Sussana sen Karagöz, devletle milletin arasına ne giriyorsun?

REFORMCU – Güzel, güzel. Geçimleri iyimiymiş bari?

KÖYLÜ – Em heft nüfus penç hezeran va salık çıtan yaşamış dıbıne? Tu bıbe kurban. (3)

HACİVAT – Allah devletimize zeval vermesin, yedi nüfus ellerinizden öperiz, bir kurban keselim de yeyin diyor.

REFORMCU – Peki, toprak reformundan memnunlar mı?

KÖYLÜ – Mılke vıra tapusuzun. Reformci hattın vıra. Tapıye mılkan dane ağan. Tave nadın me. (4)

HACİVAT – Reformdan çok memnunuz, hepimize tapu verdiler diyor.

REFORMCU – Görüyor musunuz, ne kadar asil ve bilinçli bir köylümüz var. Ne demişti Atatürk? Memleketin efendisi köylüdür. Çok duygulandım Hacivat Çelebi. Sorun bakalım bizden başka bir emirleri var mıymış?

KÖYLÜ – Zevi dığazzıne. Kingi dıdıne? (5)

HACİVAT – Yenginizin belgileri kutlu olsun dedi efendim.

KARAGÖZ – Yengenin belgeleri kurtlu olsun mu dedi? Hay çenen tutulsun mum bacaklı herif. Adam toprak isteriz diyor.

HACİVAT – Her şeye karışma Karagöz. Reformu berbat edeceksin, anarşiyi köylere sokacaksın.

KARAGÖZ – Öyleyse tepene bir tane ineyim de, durma koş sahibine haber ver heman. (vurur)

(*) Bu muhavereyi Perşembe akşamı televizyonda gösterilen Urfa'da toprak reformu uygulaması filminden esinlenerek yazdık.
(1) Ağalar topraklara el koydu. Her ağanın 4-5 köyü var.
(2) Hepimiz açız. Adana'ya gidip pamuk topluyoruz.
(3) 7 nüfus yılda beş bin lirayla nasıl geçinir? Sen söyle kurban.
(4) Topraklar tapusuzdu. Reformcular geldi, tapuları ağalara verdi. Bize bir şey vermediler.
(5) Toprak istiyoruz. Ne zaman vereceksiniz?

İSTANBUL VE İZMİR BAROLARI GENEL KURULLARI DÜN YAPILDI. ANKARA BAROSU GENEL KURULU İSE BUGÜN YAPILIYOR

Barolar Genel Kurullarında demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasına karşı çıkıldı

- Orhan Apaydın: "İktidarın temel hak ve özgürlükleri sınırlayıcı yasalar hazırlamasını onaylamıyoruz"
- İzmir Barosu Genel Kurulunda Olağanüstü Mahkemelere karşı çıkıldı
- Ankara Barosu Genel Kurulunda dört grup yönetime aday olduklarını açıkladı
- İstanbul Barosu Başkanlığına Orhan Apaydın seçildi

İstanbul barosunun 100 Genel Kurul Toplantısında Av. Orhan Apaydın bir konuşma yaptı.

HABER MERKEZİ

İstanbul ve İzmir Barolarının Genel Kurul Toplantıları dün yapıldı. Ankara Barosunun Genel Kurul Toplantısı ise bugün yapılıyor.

Dün İstanbul'da, İstanbul Barosunun 100. Genel Kurul Toplantısı yapıldı. İstanbul Barosu, Başkanı Avukat, Orhan Apaydın Genel Kurulu açış konuşmasında kısaca şunları söyledi:

"Baroların bağımsızlığını tanımayan yasa hükümlerinin yürürlükten kaldırılması güncel sorunlarımızdan birini oluşturmaktadır. Terörün önlenmesi gerekçesiyle de olsa siyasal iktidarın temel hak ve özgürlükleri sınırlayıcı yasalar hazırlamasını onaylamıyoruz. Yürürlükteki yasalarda terörü önleyici hükümler yeterince vardır. Önemli olan yürütme organının yasaları etkinlikle uyğulama gücünü sağlaması, suçluların, yakalanarak bağımsız yargı organlarına teslim edilmesidir. Demokratik hukuk ilkelerinden sapılarak temel hak ve özgürlükleri sınırlayıcı yasalar hazırlanması yanlış olduğu kadar tehlikeli sonuçlar yaratabilecek ve faşist terörcülerin amaçlarını gerçekleştirecektir. Bu arada bağımsız adliye içinde de olsa özel siyasal mahkemelerin kurulmasına kesinlikle karşıyız. İhtisas mahkemelerinin adlarının değiştirilerek, ceza yargılamaları yasasında yapılacak bir değişiklikle kurulması düşüncenin de karşısındayız." dedi.

Genel Kurul Toplantısı saat 16.30'da sona erdi. Genel Kurul Toplantısı sonunda yapılan oylamada İstanbul Barosu Başkanlığına tekrar Orhan Apaydın seçildi.

Yeni Yönetim Kurulu ise şu kişilerden oluşuyor:

Hüseyin Onur, Yalçın Öztürk, Kazım Kolcuoğlu, Raif Ertem, Ünsal Tüzün.

İZMİR BAROSU GENEL KURULU

Öte yandan, İzmir Barosunun dün yapılan kongresinde, Yönetim Kurulu adına okunan çalışma raporunda, olağanüstü mahkemeler fikri çağdışı olarak nitelendi.

Raporda, Ecevit hükümetinin şiddet olaylarını engellemek gerekçesiyle hazırladığı önlemler paketinin hukukla bağdaşmayan bir tutum olduğu söylenerek bu hukukun "yönetimlerin kendilerini kişiye göre üstün görme anlayışlarından kaynaklandığı" belirtildi.

ANKARA BAROSU GENEL KURULU

Ankara Barosu 41. Genel Kurulu bugün yapılıyor. Genel Kurulda, yönetime seçilmek için 4 grup mücadele ediyor. "Avukatlığın Haklarını ve Onurunu Koruma Birliği" grubu Avukat Sabahattin Ardıçoğlu'nu başkanlığa aday gösteriyor. 'Demokratik Sol Avukatlar Birliği" grubunun adayı ise Avukat Erdoğan Bigat. "Çağdaş Avukatlar" grubunun başkan adayı Niyazi Ağırnaslı, "Hukun Üstünlüğünü Gerçekleştirme Grubunun" adayı ise Kamil Akıncı. Fakat bu iki grup, yönetim, denetleme ve disiplin kurullarında ortak liste oluşturdular.

Ağırnaslı, Akıncı ve Bigat'ın gruplarınca dağıtılan broşürlerde, demokratik hak ve özgürlüklerin özellikle de düşünce özgürlüğünün kısıtlanmasına karşı çıkıldı.

"Avukatlığın Haklarını ve Onurunu Koruma Birliği" grubu adına dağıtılan broşürde ise, avukat ve hukukçuların siyasetle uğraşmamaları gerektiği iddia ediliyor.

"DÜŞÜNCE, İNANÇ VE ANLATIM ÖZGÜRLÜĞÜ HER TÜRLÜ KISITLAMADAN KURTARILMALIDIR"

Demokratik Sol Avukatlar Birliği adına çıkarılan broşürde düşünce özgürlüğünün en geniş biçimde gerçekleştirilmesi, yasalardaki kısıtlamaların ayıklanması olağanüstü mahkemelerin kurulmaması isteniyor. Broşürde, Adalet Bakanlığının, barolara karışmasının önlenmesi ve Barolara Anayasa Mahkemesinde dava açma hakkı tanınması gerektiği de belirtildi. Demokratik Sol Avukatlar Birliği grubu tüm çalışanlara grevli toplusözleşmeli sendikal hakların verilmesini de istedi.

"YENİ KISITLAMALARLA HAKKIN ÖZÜNÜ İHLAL ETMEK ANAYASAYA TAMAMEN AYKIRI DÜŞÜYOR"

Bu arada, Çağdaş Avukatların adayı Niyazi Ağırnaslı çıkarılmak istenen baskı yasaları konusundaki sorularımıza şöyle cevap verdi: "Bu yasalar hakkın özüne karşı niteliktedir. Zaten mevcut yasalar fazlasıyla özgürlükleri kısıtlıyor. Biz onları tasfiye edelim diye uğraşırken yeni kısıtlamalarla hakkın özünü ihlal etmek, Anayasaya tamamen aykırı düşüyor."

Ayrıca Çağdaş Avukatlar Grubunun dağıttığı broşürde çıkarılmak istenen yasalara karşı çıkılarak şöyle deniliyor: "Bu değişikliklerle dernek kurma, derneğe üye olabilme, toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakları ile, özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığı haklarının ortadan kaldırıldığı veya bu hakların kullanılmasının son derece zorlaştırıldığı görülmektedir."

Broşürde, ayrıca, kitap, dergi, broşür ve gazete toplattırmanın önlenmesi, yakalanan kişilerin derhal yargıç önüne çıkarılması da isteniyor.

Hukukun Üstünlüğünü Gerçekleştirme Grubu:

"DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ KISITLAYAN HÜKÜMLER KALDIRILMALIDIR"

Hukukun Üstünlüğünü Gerçekleştirme Grubunun broşüründe ise, "Özgürlükler önündeki engellerin ancak daha çok özgürlük yoluyla kaldırılabileceğinde birleşmek zorunludur" denerek düşünce özgürlüğünün kısıtlı tutulmasına karşı olmak, olağan dışı yargı kuruluşlarını önlemek, anti-demokratik yasa hükümlerinin ayıklanarak kaldırılması çabasını yoğunlaştırmak zorunluğu üzerinde duruluyor.

SAKARYA BAROSU YÖNETİM KURULU BELİRLENDİ

Öte yandan, Sakarya Barosu'nun 9 Aralık günü yapılan Genel Kurulunda yönetime seçilen üyeler belirlendi. Başkanlığa yeniden Tekin Yaman'ın getirildiği Genel Kurulda Yönetim Kurulu üyeliklerine İlhan Ertem, Yaşar Gönül ve Nevin Soylu seçildiler.

AET, OECD VE NATO YETKİLİLERİ İLE GÖRÜŞEN

Hadi Uluengin

Brüksel'den bildiriyor

ECEVİT: "AET VE OECD, TÜRKİYE'NİN EKONOMİK SORUNLARINA ÇÖZÜM BULMAK İÇİN ÇABA GÖSTERİYOR"

- Haferkamp ve Lennep görüşmeler konusunda açıklama yapmadı
- Ecevit, Türkiye'nin Avrupa ülkelerindeki Büyükelçileri ile Brüksel'de iki kez toplantı yaptı

İki günlük özel bir ziyarette bulunmak üzere Cuma gecesi Oslo'dan Brüksel'e gelen Başbakan Bülent Ecevit dün AET Komisyonu Dış İlişkiler sorumlusu Haferkamp OECD Genel Sekreteri Van Lennep ve Nato Genel Sekreteri Joseph Luns ile ayrı ayrı görüşmeler yaptı. İkili görüşmeler sırasında Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik durum ve Türkiye'nin Uluslararası kuruluşlardan talep ettiği ekonomik ve mali yardım konuları tartışıldı.

AET ve OECD sorumluları ile kaldığı otelde sabah yaptığı görüşmelerden sonra Türk gazetecilerine bir açıklama yapan Ecevit özetle şöyle dedi:

"Sabah yaptığım her iki görüşmede çok yararlı oldu. Haferkamp Van Lennep ve temsil ettikleri kuruluşlar Türkiye'nin ekonomik sorunlarına kısa orta ve uzun vadeli olarak geçerli ve etkin çözüm bulmak için ellerinden gelen çabayı gösteriyorlar. Bu konudaki içtenlikle inanıyorum. Bu günkü görüşmeler bu inancımı daha da doğruladı. Fakat tabii bu örgütlerin iyi niyetleri yeterli değil. Çünkü üye olan devletlerinde aynı anlayış doğrultusunda somut bazı şeyler yapması gerekiyor. Her iki sorumluda bu konuda geniş bir değerlendirme yaptılar. Hem karşılaşılan bazı güçlükleri hemde eldeki olanakları anlattılar. Bu olanakları nasıl değerlendireceklerini de söylediler. Brüksel'e gelişim dolayısı ile yaptığım bu görüşmeler özel görüşme niteliğinde idi. Aydınlatıcı oldu. Türkiye ekonomisine dışardan sağlanması gereken yardımlar konusunda nasıl girişimlerde bulunulmasına ilişkin olarak bize yeni fikirler verdi."

Ecevit ile yaptığı iki saatlik görüşmeden sonra gazetecilere ayrıntılı bilgi vermekten kaçınan AET Komisyonu Dış İlişkiler sorumlusu Haferkamp, genel bir durum değerlendirmesi yapıldığını ve yeni teklifler getirilmediğini söyledi.

Başbakan Ecevit'in, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün aracılığı ile geçen hafta AET Komisyonu Başkanı Roy Jenkins'e göndermiş olduğu mektuptaki somut yardım taleplerinin görüşülüp görüşülmediğini sorduğumuz Haferkamp, sorumuzu ayrıntılara inilmediği şeklinde yanıtladı. OECD Genel Sekreteri de gazetecilerin sorularını karşılıksız bıraktı. Dün akşam da Türkiye'nin NATO daimi delegesinin konutunda, NATO Genel Sekreteri Luns ile bir görüşme yapan Bülent Ecevit, Genel Sekreterden geçtiğimiz hafta Brüksel'de yapılan NATO güz dönemi toplantıları hakkında bilgi aldı. Görüşmenin ağırlık noktasını Türkiye'nin NATO'dan talep ettiği ekonomik yardım konusu oluşturdu.

Öte yandan Başbakan Ecevit Türkiye'nin Avrupa ülkelerindeki Büyükelçileri ile dün sabah ve öğleden sonra olmak üzere iki ayrı toplantı yaptı. Bu toplantıya dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün yanısıra, Cuma günü Brüksel'e gelen Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Elekdağ ve kıta sahanlığı görüşmelerinde Türkiye'yi temsil eden Büyükelçi Suat Bilge ile Birleşmiş Milletler Cenevre daimi temsilcileri de katıldı.

Görüşmelerden sonra herhangi bir açıklamanın yapılmamasına rağmen ele alınan konular arasında AET ile diğer uluslararası kuruluşlar arasındaki ilişkiler, bu kuruluşlardan talep edilen yardım, Türkiye ve Yunanistan arasındaki ilişkiler, Kıbrıs ve Kıt'a sahanlığı sorunlarının olduğu öğrenildi. Özellikle Kıbrıs ve Türkiye Yunanistan ilişkileri konusunda yeni gelişmelerin beklendiği bir dönemde Ecevit'in yüksek düzeydeki Türk diplomatları ile yaptığı bu toplantı dış politikamız açısından önem taşıyor. Pazar günü herhangi bir görüşme yapması beklenmeyen Bülent Ecevit İskandinavya gezisine devam etmek üzere Pazartesi günü İsveç'in Başkenti Stockhom'e gidecek.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, santrala karşı çıkmıştı

BAŞBAKANLIK, NÜKLEER SANTRAL ÇALIŞMALARININ SON AŞAMAYA GELDİĞİNİ BİLDİRDİ

ANKARA (ANKA) Akdeniz'de nükleer santral kurulmasına karşı çıkan Turizm ve Tanıtma Bakanlığının bu konudaki ortak bir toplantı yapılması isteğinin Başbakanlık tarafından reddedildiği öğrenildi.

Bir süre önce Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun tarafından Başbakanlığa yapılan başvuruda, Akdeniz'de nükleer santral kurulması kararına karşı çıkılmış ve konunun ilgili bakanların katılacağı ortak bir toplantıda görüşülmesi istenmişti.

Bu öneriyi inceleyen Başbakanlık tarafından Turizm ve Tanıtma Bakanlığına gönderilen yazıda, "Konunun yeniden bir toplantıda ele alınmasına gerek görülmediği" bildirildi.

Dünya Bankası küçük sanayiye de sızmak istiyor

İSTANBUL (ÖZEL) Dünya Bankasının Türkiye'de küçük sanayi tesislerine 500 ile 5000 dolar arasında döviz kredisi açmak istediği bildiriliyor. Türkiye'de bulunan üç kişilik Dünya Bankası heyeti bu amaçla görüşmeler yapıyor.

Amerika'nın kontrolündeki Dünya Bankasının iki yıldır Türkiye'ye hem kendi heyetlerini göndererek, hem de Birleşmiş Milletlerin bazı kuruluşları aracılığıyla küçük sanayi alanında Türkiye'yi yönlendirmeye çalıştığı öğrenildi. Bu amaçla, şu sıralarda Türkiye'de bulunan üç kişilik bir heyetin üniversiteler, devlet ve özel sektör bankaları, Devlet Planlama Teşkilatı ile temaslarda bulunduğu bildiriliyor.

Bazı işadamlarının "Türkiye'nin kıt döviz ve diğer mali kaynaklarının israfını hızlandıracağını" ileri sürerek, Dünya Bankasının bu girişimine karşı çıktıkları öğrenildi. Uzmanların da bu görüşmelere karşı çıkarak, "Böyle bir gelişmeyle ülkemizin iktisadi güçlüklerinin milli üretiminini artırmak için kullanılmasının baltalanacağını ve emperyalizmin pazar geliştirme araçlarına sanayimizin alet edilmemesi gerektiğini" belirttikleri bildiriliyor.

Halktan yana bir program:

Çarşamba Gecesi

Uğur Dündar'ın hazırladığı ve ilk kez Şeker Bayramında TV izleyicilerine sunduğu "Çarşamba Gecesi", bir süredir haftada bir yayınlanıyor. Sınırlı olanaklara rağmen, yaratıcı bir ekip çalışmasıyla ve titiz konu seçimleriyle hazırlanan program ilgiyle izleniyor.

"Çarşamba Gecesi"n de ekrana gelen konuların seçiminde ağırlığı, bu konuların ilginçliği ve az rastlanırlığı oluşturuyor. 16 yıldır uyumayan adam, 20 çocuklu aile gibi. Ancak programda yer alan konular az rastlanır olması açısından ekrana getirilmesine rağmen yine de halkın her gün karşı karşıya olduğu sorunlarını yansıtıyor. Hatay'ın Samandağ İlçesindeki 20 çocuklu ailenin ev hayatını ilgiyle ve merakla izlerken aynı zamanda onların zor yaşama şartlarıyla nasıl mücadele ettiklerini, ekmeklerini balıkçılık yaparak nasıl kazandıklarını öğreniyoruz. İster 20 çocuklu olsun, ister iki çocuklu, dar gelirle yaşama sorunu bütün halkın meselesi.

"Çarşamba Gecesi" zaman zaman, programın magazin havasındaki akışı içinde halkın çok önemli sorunlarını da yansıtıyor. Artık kanıksanan olayları çarpıcı bir biçimde yeniden ortaya atabiliyor. Örneğin bu hafta izlediğimiz, Sefaköy'deki fabrika artıklarının yaydığı arsenikten çevredeki çocukların zehirlenmesi olayı, açıkça bir kıyım değil mi? Van'ın Bahçesaray köyünde elektrik, su, yol yokken Türkiye'nin "böyyük"lüğünden söz edilebilir mi?

"Çarşamba Gecesi" programları, ezilen halkın yanında saf tutuyor. Fenerbahçe'de kapattıkları yol üzerinde milyonluk arabalarıyla yarış yapan gençlerden yola çıkarak sınıf çelişkilerini vurguluyor; Sefaköy'de halkın kaçak elektrik kullanmasını bir kaçakçılık olayı olarak değil, halka hizmet götürülmemesi açısından ele alıyor.

"Çarşamba Gecesi"nin başka bir olumlu yanı da her programda ulusal kaynaklara dayanarak ekonomiye katkıda bulunmaya çalışan çabalara yer vermesi. Örneğin, Eskişehir'deki lokomotif yapımı, yine Eskişehir'de uçak yapımı çalışmaları gibi.

Uğur Dündar, bir programın çekimi sırasında.

"Çarşamba Gecesi" Türkiye'nin geri kalmışlığını gösteren ve halkın çıkarlarını savunan bir program. Programın canlı akışı ve usta mizah oyuncularının programa kattıkları renk, "Çarşamba Gecesi"nin niteliğini daha da yükseltiyor.

Programın eleştirilecek yanları da var elbette. Bir kere anarşi gibi, işten atmalar gibi, emperyalistlerin, özellikle iki süper devletin ülkemiz üzerindeki ekonomik etkinlikleri gibi, öğrenim özgürlüğü gibi halkın bugünkü en önemli sorunlarına hiç değinilmiyor ya da çok az değiniliyor. Bunu söylerken magazin niteliğindeki programda bu sorunların, uzun boylu tahlili yapılsın demiyoruz. Ancak bu sorunlar da, daha önce bir Kurtuluş Savaşı gazisinin gençlere çağrıda bulunduğu bölüm gibi ilginç açılardan ele alınabilir.

Ayrıca programda sorunlarını dile getiren halka daha fazla söz hakkı verilmeli. Halktan kişiler sorunlarını geniş bir şekilde tartışabilmeli. Türkiye'de halkın söz hakkının ne kadar kısıtlandığı dikkate alınırsa bunun önemi daha açık bir biçimde görülebilir.

Hem içeriği, hem de düzenlenmesi açısından, TRT'nin öteki yapımlarının çok üstüne çıkan "Çarşamba Gecesi"nin daha da zenginleşerek ve gelişerek sürmesini diliyoruz.

Yeni Haber-İş ve TRT-DER TV'de yerli ürünlerin önceliği ilkesinin çiğnendiğini ileri sürdüler

DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası ile TRT-Der, yayınladıkları bir ortak bildiriyle, TRT'de "yerli ürünlerin yayın önceliği" ilkesinin çiğnendiğini belirttiler.

Ortak bildiride, Perşembe akşamı yayınlanan ve toprak sorununu ele alan "Kır Yoksullarının Türküsü" adlı programın normal yayın saati olan 21.15'den 23.00 gibi geç bir saate alındığına dikkat çekiliyor.

Bu arada 1979 program döneminin 1 Ocak'ta başlayacağı, ancak bu görev için sorumlu bir genel müdür program yardımcısının atanmadığı ve bu görevin halen TRT eski genel müdürü Şaban Karataş'ın yanlısı bir kişi tarafından yürütüldüğü öne sürülüyor.

Bildiride özetle şöyle deniyor:

"Sorumlu TRT yöneticilerinin uygulamakta oldukları yanlış yayın politikasının doğal sonucu olarak günümüz TRT ekranı özellikle dizi filmler yoluyla yabancı kültür emperyalizminin egemenliği altına alınmış ve halkımıza yabancılaştırılmıştır. Yerli üretim olarak, bir yandan kitle katılımından uzak, salt ticari sergilemeye dönük spor ve gazino türü eğlence programcılığı yapılırken, öte yandan da pembe magazin gerçekçiliği sarı basın yoluyla savunulmaktadır. Burjuvazinin mitos yaratma yöntemiyle truva atlarını ekranlara getiren sorumlu yöneticilere şimdi soruyoruz:

"Ünlü bir deyimle 70 sente muhtaç bir ülkede savurgan tüketim ekonomisini kışkırtan reklam programlarını eleştiren bir araştırma ürününe neden ekran yasağı konulmaktadır? Ülkemizin demokratikleşme sürecinde büyük bir engel olan toprak sorunu için demokratik bir çözüm yolu öneren "Kır Yoksullarının Türküsü" adlı ürüne bir çeşit kapalı devre yayını uygulanmakta ve program ekranın geç saatlerine atılmaktadır. TRT yayın ilkelerinin bir gereği olan yerli ürünlerin yayınına öncelik verme zorunluluğu neden çiğnenmektedir?"

İlgiyle izlenen "Kır Yoksullarının Türküsü"nde toprak reformu aldatmacası teşhir edildi

TV'de Perşembe akşamı toplumsal sorunlarımıza eğilen başarılı bir "Görünüm" programı izledik. "Kır Yoksullarının Türküsü" adlı yapım, bir tarım ülkesi olan Türkiye'deki toprak mülkiyetinin dengesizliğini konu ediniyor, toprak reformu aldatmacasını işliyor, özellikle Doğu bölgelerimizdeki yoksul köylülerin yaşamını ilginç görüntüler ve etkili bir müzik çalışmasıyla sinemalaştırıyordu.

Mehmet Deniz'in yönettiği, Sacit Onan'ın sunduğu yapım, her yönüyle büyük bir ilgi topladı. İlk kez 12 Mart'ın faşist hükümetlerince uygulamasına başlanan toprak reformu çalışmaları, yoksul köylüye ne vermiş, toprak ağalarından ne almıştı? Deniz ve Onan, önceki "Görünüm" programlarında olduğu gibi, bu kez de ele aldıkları sorun konusunda ilk sözü, ezilen, sömürülen yurttaşa verdiler. Harranlı, Akçakaleli, Viranşehirli, Ceylanpınarlı yoksul köylüler, Kürt milliyetinden topraksız yurttaşlar, samimi bir dille sorunlarını, bu reform uygulaması konusundaki görüşlerini dile getirdiler:

"75 yıldan beri bu topraklarda biz sürülüyoruz", "Bugüne kadar bu topraklar hep 15 ağanın oldu", "Bizim partiye oy verin, size toprak vereceğiz diyorlar, ama değişen bir şey olmuyor", "Toprağımız yok, suyumuz yok, yolumuz yok, doktorumuz yok, halimiz perişan", "Size 75, 100, 150 dönüm toprak vereceğiz diyorlar. Ama vermiyorlar", "Toprağımız yok, Adana'ya pamuğa gider, yılda 5000-6000 TL. kazanırız, bütün gelirimiz bu", "Vere vere 20 dönüm toprak verdiler, bu bize yetişir mi?" "Reformun sadece adını duyuyoruz", "Reform bir rezillik", "Hazine toprağı ağalara veriliyor. Kooperatif gösteriliyor, ağalar kullanıyor".

Deniz-Onan ikilisi, bu gerçeklerin yanı sıra Atatürk'ün 1923'de söylediği şu sözleri de hatırlattılar: "Türkiye'nin gerçek sahip ve efendisi köylülerdir"!

Programda toprak sahiplerinin ve çeşitli kuruluş yetkililerinin görüşleri de yansıtıldı. Program, Türkiye Mimarlar Mühendisler Odası Birliği temsilcisi Celal Beşiktepe'nin önemli bir konuşması ile bütünlendi. Beşiktepe, Cumhuriyet yönetiminin merkezi feodal Osmanlı devletini siyasi olarak parçaladığını ama ekonomik planda feodal ve yarı-feodal toprak düzenini ortadan kaldıramadığını belirtti. Urfa yöresindeki toprak reformu uygulamalarının aslında toprak ağalarını güçlendirdiğini anlattı. Hazine topraklarının ağalara tapulandığını, daha sonra da köylüye dağıtmak için ağalara bedel ödendiğini açıkladı.

Filmde toprak reformu tasarısında bölge için yapılması planlanan bayındırlık tesisleri fonunun da işlemediği, bölgeye su getirilmesi, yol, köprü yapılması gibi tasarıların gerçekleşmediği de vurgulandı. Viranşehir dolayında yapılan 22 km.lik bir yolun yalnızca Yol-Su Elektrik tesislerinde çalışan teknokrat teslime yaradığı, geniş köylü yığınlarının taleplerine cevap vermediği anlatıldı.

"Kır Yoksullarının Türküsü" Türkiye'de belgesel sinema alanında televizyonun önemsenmesi gereken bir yapım alanı olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Deniz-Onan ikilisini ülke gerçeklerine cesaretle eğildikleri için kutluyor, filmi 23.00 gibi geç bir saatte gösteren TRT yöneticilerini ise bu tür olgun ve gerçekçi yapıtları halktan gizlemeye çalıştıkları için kınıyoruz.

TV'de gelecek hafta

18 ARALIK 1978 PAZARTESİ

19.00-EĞİTİM PROGRAMI: Film Radyo ve Televizyonla Eğitim Merkezinin hazırladığı bir program.

19.30– BEKLENMEYEN OLAYLAR: Programda büyük gemi kazaları anlatılıyor.

21.15–TEKERLEKLER: Bugünkü 2. bölümde Erica, profesyonel sürücü Peter'la kocasını aldatır.

19 ARALIK 1978 SALI

20.00–BİR KONU BİR KONUK: Jülide Gülizar, Fahri Halil Örs ile kooperatifçilik üzerine söyleşi yapıyor.

21.10–BEŞ DAKİKA: "Çalı Tutmak" adlı bölümde köye genel bir tuvalet yapılması sorunu işleniyor.

21.15–İŞÇİ SAĞLIĞI: İş kazası geçirmiş işçiler, kazaların nedenlerini anlatıyor.

20 ARALIK 1978 ÇARŞAMBA

19.40-TÜRK HALK MÜZİĞİ BİR SOLİST (Mükerrem Kemertaş)

21.10-MİNİK KONSER: U.Cemal Erkin'in "Keklik" adlı eseri seslendirilecek.

21.15-ÇARŞAMBA GECESİ: Uğur Dündar'ın sunduğu programdaaktüel konular yer alıyor.

21 ARALIK 1978 PERŞEMBE

19.30–KÖY KAHVESİ: Kavakçılık ve Ova Ormancılığını konu alan bir program.

21.10-BEŞ DAKİKA: Bebeklerin anne sütü dışında almaları gereken ek gıdalar üzerinde durulan bir program.

21.15–7. SOKAK: Bugün yayınlanacak ilk bölümde işsiz ve yoksul birgenç olan Jay'in zengin bir kadınla ilişkisi anlatılıyor.

22.30–HABER PROGRAM

22 ARALIK 1978 CUMA

18.33–MARCO: Marco annesinin yanına gitmek için yola çıkar.

20.00-DİLİMİZ TÜRKÇE: TDK'nun özleştirme çabalarının konu alındığı bir program.

21.15-TV'DE SİNEMA: Leslie Caron, Louis Jourdain, Maurice Chevalier'in oynadıkları "Gigi" adlı 1958 yapımı film yayınlanacak.

23 ARALIK 1978 CUMARTESİ:

18.30-YAŞAYAN DENİZ: "Dünyanın Öbür Ucu" adlı bölüm yayınlanacak.

19.30–ZAMAN TÜNELİ

21.10–BEŞ DAKİKA: Kadınların çalışmak zorunda kalışını konu alan "Nermin Gelince." adlı bölüm yayınlanacak.

21.15–GÜNEŞ: Dizi filmin 5. ve son bölümü yayınlanacak.

22.00–İL'DEN İLE VAN'DA:

24 ARALIK 1978 PAZAR

11.00 TATİL SİNEMASI: Başrollerini Marilyn Monroe, ve Joseph Cotten'in oynadıkları "Niagara" adlı film yayınlanacak. Yönetmen: Henry Hathaway.

20.00–LOREL HARDY: "Acımasız Afrika" adlı serüven yayınlanacak.

21.10–BEŞ DAKİKA: (Trafik)

21.35–WASHİNGTON

22.25– SANAT DÜNYASI

7den 70e spor... 7den 70e spor...

Beşiktaş-Zonguldakspor maçında Zonguldakspor'un golü.

Olaylı geçen maçta Beşiktaş Zonguldakspor'a 1-0 yenildi

• Tribünlerde seyirciler arasında çıkan kavga güçlükle önlenebildi

BEŞİKTAŞ: Rasim, Kemal Batmaz, Yaşar, Ali Çoban, Nezihi, Samet, Atakan, Kemal Kılıç, (Hayri), Paunoviç, Atik (Arda), Şaban.

ZONGULDAKSPOR: Birol, Sadık, Sinan, Hüseyin, Muzaffer, Hamdi, İsa, Kadir, Turgut, Ömer, Ersoy.

İLK YARI

Karşılaşmanın ilk yarısında sahaya sert bir hava hakimdi. Özellikle Beşiktaş'ın son haftalarda aldığı kötü sonuçlar futbolcular üzerinde etkili olurken, yenen gol maçın gerilimini büsbütün artırdı.

Zonguldakspor ise defansa ağırlık veren bir takım görünümündeydi. Sinan ve Ömer ile sonuca gitmek isteyen Zonguldakspor ilk yarıda amacına ulaşan takım oldu.

6. dakikada Paunoviç önemli bir gol fırsatı kaçırdı. Paunoviç ceza alanı içinde Atakan'a bir pas uzattı. Atakan'ın uygun pozisyonda çaprazdan vuruşu autla sonuçlandı.

23. dakikada Beşiktaş ofsayt gerekçesiyle duraksarken, Ömer ceza alanı içine daldı. Rasim'i geçti son anda yetişen Nezihi topu kornere çıkardı.

Daha sonra hakeme itiraz eden Ali Çoban kırmızı kart gördü ve oyun dışı oldu. Bu olayı seyirciler protesto etti.

31. dakikada soldan kaçan Hamdi'nin verdiği pası Ömer yakın mesafeden filelere gönderince Zonguldakspor, Beşiktaş karşısında üstünlük sağladı.

Bu arada maçın hakemi oyunu 5 dakika durdururken tribünlerde kavga çıktı. Kavga güvenlik kuvvetlerinin müdahale etmesiyle önlendi.

Karşılaşmanın ilk yarısı Zonguldakspor'un 1-0 üstünlüğüyle sona erdi.

İKİNCİ YARI

İkinci yarıda Beşiktaş Atik'in yerine Arda'yı Kemal Kılıç'ın yerine Hayri'yi, Zonguldakspor ise Sinan'ın yerine Varol'u aldı

Beşiktaş'tan Hayri, Zonguldakspor'dan Ahmet'in kırmızı kart, kaleci Rasim'in sarı kart gördüğü maçın sinirli havası ikinci yarı da da sürdü.

Zonguldakspor ikinci yarıda da sahaya hakimdi. 60. dakikada Hamdi defans arasından sıyrıldı pasını Ömer'e verdi. Ancak bu futbolcunun şutu auta çıktı.

88. dakikada Zonguldakspor'dan İsa'nın yerine giren Ahmet ile Hayri yumruklaşınca kırmızı kart gördüler.

Bu arada seyirciler arasında da gerilim yükseldi.

Oyunun bu dakikasından sonra iki takım da gol atamadı. Karşılaşma bu skorla sona erdi.

Maç sırasında çıkan olaylarda, polisler seyirciyi copladı. Basının çalışmasını da engelleyen polisler olayların resmini çeken muhabirlerin makinelerini almak istedi.

Halter Federasyonu, halter sporunun yaygınlaştırılması için kampanya başlattı

ANKARA (ÖZEL)

Halter Federasyonu Başkanı Seyhan Alpaslan, halter sporunun yayılması, tanıtılması ve okullardan yararlanılması için bir kampanya başlattıklarını açıkladı.

Seçilecek okullarda halter sergileri ve antrenörlerin uygulamalı çalışmalarıyla başlayacak olan kampanyaya ilk olarak Pazartesi günü saat 10.30'da T.E.D. Ankara Koleji Lise Bölümü Spor Salonunda başlatılıyor.

Halter Federasyonu Başkanı Seyhan Alpaslan, yaptığı açıklamada, "Bu atılım sporun kitleye yayılması ve öğrencilerin spor tesislerine kanalize edilmesinde örnek bir başlangıç olabilecektir" dedi.

Jimnastik Federasyonu Başkanı

Şengül: "Türkiye'de jimnastik sporunun seviyesinin yükseldiğine inanıyorum"

ANKARA (THA)

Jimnastik Federasyonu Başkanı, Ergun Şengül Ankara'da yapılan Türkiye Şampiyonasından sonra görüşlerini açıkladı ve "Türkiye'de jimnastik sporunun seviyesinin yükseldiğine inanıyorum" dedi.

Şampiyonada birinci olan Sibel Erkoç ile Salih Suveren'in elde ettiği puanların ilerisi için büyük ümit verdiğine dikkat çeken Şengül şöyle konuştu:

"Jimnastik sporunun büyük bir gelişim içinde olduğunu söylemek mümkündür. Çünkü bu dal artık seyirci çekmeye başlamış, sporcularımız ise beklenen düzeye yaklaşmışlardır. Özellikle kız sporcularımız artık belli bir yaşa geldikleri halde çalışmalarını sürdürebilmektedirler. Sibel Erkoç'un 35.30, Salih Suveren'in 49.35'lik bir puana ulaşması sevindiricidir."

Şengül daha sonra jimnastik faaliyetlerinin 7 ilden 30 ile çıkarılmasıyla başarı oranının artacağını belirterek bunun için tesislere ve antrenörlere ihtiyaç olduğunu açıkladı.

Türkiye Şampiyonasından sonra Akdeniz Oyunları içinde ümitli olduğunu açıklayan Şengül, "Sonuç olarak jimnastik sporunun Türkiye'de belli bir düzeyin üzerine çıktığını belirterek konuşmasını bitirdi.

Güreş Federasyonu, şampiyonlara maaş bağlanmasını öngören yasa tasarısının tanıtılması için komite kuruyor

ANKARA (THA)

Güreş Federasyonu tarafından hazırlanan ve Dünya Olimpiyat ve Avrupa şampiyonlarına maaş bağlanmasını öngören kanun tasarısının tanıtılması için bir komite oluşturacak

Güreş Federasyonu Başkanı Zeki Avralıoğlu'nun verdiği bilgiye göre bu komite bütün partilerin ileri gelenleri ve yetkililer ile görüşecek.

Komite ayrıca TBMM Danışma Kurulu üyelerini de ziyaret ederek kanun tasarısının tanıtılmasını sağlayarak yardımcı olmasını isteyecek.

Öte yandan Güreş Federasyonu Başkanı Zeki Avralıoğlu bu konuda yaptığı açıklamasında "Bütün parti yetkilileri ile Danışma Kurulu üyelerinin bu konuda bize yardımcı olacaklarına inanıyorum. Güreşçilerin geleceğini garanti altına alacak olan bu girişim Türk sporunda büyük bir boşluğu dolduracak" dedi.

Hazırlanan kanun tasarısı Bakanlar Kurulu ve TBMM'den geçip yasalaştığı takdirde Dünya ve Olimpiyat şampiyonları 3. derecenin 1. kademesinden, Avrupa Şampiyonları ise 4. derecenin 1. kademesinden 40 yaşını bitirdikten sonra ömür boyu maaş alabilecekler.

Çakmur, sporun gençler arasında dostluğa hizmet etmesi gerektiğini söyledi

ANKARA

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, bazı tesislerin temellerini atarken yaptığı konuşmalarda sporu gençler arasında başlatılan barış ve dostluğu kökleştirme politikasının bir parçası olduğunu ve spora politika karıştırmayacaklarını ifade etti.

Çakmur ayrıca konuşmasının bir bölümünde Türkiye'de 15 milyon kişinin spor yapabilmesi için imkan yaratılacağını da ileri sürdü.

Çakmur, daha sonra 1979 yılında bir taraftan yarım kalan spor tesislerinin tamamlanmasına hız verileceğini ve amaçlarının herkese "sağlık ve spor" olanaklarının yaratılması olduğunu tekrarlayarak konuşmasını bitird'

Voleybol Liginde B.Boronkay Galatasaray'ı rahat yendi: 3-0

Günün ikinci karşılaşmasında Maltepe Altınyurt'u 3-1 yendi

B.BORONKAY: 3
GALATASARAY: 0

B.BORONKAY: Serap, Ahmet, Sami, Murat, Sedat, Brunko, Veysi, Fikret, Hüseyin.

GALATASARAY: Ahmet, K.Ahmet, Recep, Erdal, Levent, Bozkurt, Yalçın, Alaattin, Tarık.

SETLER: 15-5, 15-1, 15-3

MALTEPE: 3
ALTINYURT: 1

MALTEPE: Mustafa, Semih, Melih, Hakan, Alp, İsmail, Metin, Yalçın.

ALTINYURT: Kenan, Mehmet, Mehatlı, Eşref, Saygun, Baran, Ertan, İhsan, Mithat.

SETLER: 14-16, 15-5, 16-14, 15-10.

Deplasmanlı Basketbol Liginde

Meysu Yenişehir:118 Fenerbahçe:70 Taçspor:83-Karşıyaka:82 Z.Fakültesi83-Beşiktaş:76

M.YENİŞEHİR 118
FENERBAHÇE 70

M.YENİŞEHİR: Serdar (28), Nur (12), Mithat (0), Ali (18), K.Adnan (11).

FENERBAHÇE: Hakan (2), Apostol (6), Ferhan (32), Ömer (14), Osman (4), Halil (12).

M.Yenişehir Fenerbahçe karşısında son dakikaya kadar üstün bir oyun çıkardı, özellikle de isabetli şutlar atarak karşılaşmadan galip ayrıldı.

Oyunun ilk dakikalarından itibaren, üstünlüğü ele geçiren M.Yenişehir Serdar ve Sabri'nin sayıları ile arayı açtı ve devreyi 57-24 önde bitirdi.

M.Yenişehir'in üstünlüğü 2. yarıda da devam etti. Farkın büyümesinden sonra genellikle genç oyuncularına yer veren başkent takımı sahadan 118-70 galip ayrıldı.

TAÇSPOR: 83
KARŞIYAKA: 82

TAÇSPOR: K.Turhan (11), Battal (18), Ali (1), Jerry (29), Necdet (8) B.Turhan (16).

KARŞIYAKA: Osman (4), Edip (2), Nadir (14), Mehmet (4), Şadi (23), Celal (13), Coffey (22), Ümit (0).

İLK YARI: 44-37 Taçspor lehine.

Z.FAKÜLTESİ: 83
BEŞİKTAŞ 76

Z'FAKÜLTESİ: Ali (4), Ercüment (36), Yaşar (3), Leon (9), Levent (12), Selami (18), Hamza (0)

BEŞİKTAŞ: Howard (16), Faruk (6), Hurşit (10), Erman (40), Abdullah (4), Mustafa (0) hamdi (0).

İLK YARI: 56-36 Ziraat Fakültesi lehine.

Orta dereceli Okullar Voleybol Şampiyonasında finale kalan takımlar belli oldu

GENÇ ERKEKLER:

Saint Joseph-Kuleli Lisesi, 2-0, Yeşilköy Lisesi maça gelmediği için Çavuşoğlu Lisesine hükmen mağlup oldu.

İstanbul Erkek Lisesi-Sultanahmet Meslek Lisesi: 2-0, Robert Lisesi-Maçka Meslek Lisesi: 2-0, Galatasaray Lisesi-Kabataş Lisesi: 2-0, Maltepe Lisesi-Cumhuriyet Lisesi: 2-0.

GENÇ KIZLAR

Üsküdar Amerikan Kız Lisesi- Erenköy Kız Lisesi: 2-0, Notre Dame Sion-Cumhuriyet Lisesi: 2-0, Atatürk Kız Lisesi-Robert Lisesi: 2-0, Galatasaray Lisesi-Alman Lisesi: 2-1.

Final kuraları Pazartesi günü çekilecektir.

BASIN FUTBOL LİGİ MAÇLARINA DEVAM EDİLDİ

İZMİR (AA)

İzmir'de 10 basın kuruluşunun katılmasıyla düzenlenen "Basın Futbol Ligi" maçlarına devam edildi.

Günün ilk karşılaşmasında D.İzmir, Milliyet'le 0-0 berabere kaldı.

Atatürk Stadının 3 numaralı sahasında oynanan karşılaşma karşılıklı akınlarla geçti. D.İzmir maçın, ilk yarısında Ersin'in ayağından gollük fırsatı kaçırırken Milliyet'ten İsa, Tayyar ve Emin'in şutları direklere çarparak geri döndü.

Günün ikinci karşılaşmasında Ege Telgraf, Günaydın-Ticaret'i 2-0 yendi. Son dakikada bir de penaltı kaçıran Ege Telgraf'ın gollerini 35. dakikada Ali, 42. dakikada Metin kaydetti.

Günün son karşılaşması Tercüman ile Bürolar karması arasında yapıldı. Karşılaşma 2-2 berabere bitti. Bürolar Karmasını Ak Ajans, Aydınlık, Bayrak, Cumhuriyet, Milli Gazete, Son Havadis, THA, Gameda oluşturuyor.

Denk kuvvetlerin mücadelesi şeklinde geçen karşılaşmanın gollerini 25. dakikada İskender 35. ve 42. dakikada K.Mustafa ve 54. dakikada İbrahim attı.

Kısa/Kısa/Kısa/Kısa

- 14 Hakem Milli Lige terfi etti.
- Türkiye Gençler Ferdi Boks Şampiyonası Kayseri'de yapılacak.
- Hentbol Yıldız Erkeklerde Eskişehir, Kızlarda İstanbul birinci oldu.
- Fenerbahçe Münih-1860 ile karşılaşmayı kabul etti.
- Yivli Havalı Silahlar Türkiye Şampiyonası 19 Ocak'ta başlayacak.
- Fikret Enünlü'nün Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne atanması tamamlandı.
- Sovyetler Birliği, güreşlerin 6 dakikaya inmesine karşı çıktı.
- Halter uzmanları, liselerde Beden Eğitimi dersi verecek.

Şavşat'ta AP İlçe Yönetim Kurulu üyesi öldürüldü

Baştarafı 1. Sayfada

Sedat Kalyoncu ile Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden Adnan Keskin, Kadri Kalyoncu, Talat Meydan ve Pertev Aksakal olduğu bildirildi.

İSTANBUL'DA

● Kadıköy'de dün yapılan mitinge katılanlar meydandan ayrıldıktan 10 dakika kadar sonra Kaymakamlık, Emniyet Müdürlüğü ve Maliye binalarının bulunduğu yerde bir patlama meydana geldi. Bu patlamadan 20 dakika sonra yine Kadıköy meydanında bulunan itfaiye binasında ikinci bir patlama daha oldu. Patlamalarda bir çocuk ve bir kadının yaralandığı, ayrıca bir basın aracının da hasar gördüğü, çevre binaların camlarının kırıldığı öğrenildi.

● Beşiktaş'ta Mehmet Görgülü adındaki bir işçinin evine atılan patlayıcı madde, evde geniş çapta hasara yol açtı. Patlama sırasında ölen ya da yaralanan olmadı.

● Üsküdar'da Bahçelievler Sultan Murat Mahallesinde bir kahvehaneye saat 04 dolaylarında patlayıcı madde atıldı. Can kaybının olmadığı patlamada hasar meydana geldi.

● Öte yandan Emniyet Müdürlüğünden yapılan açıklamada çeşitli siyasi olaylara karıştıkları belirlenen 12 kişinin arandığı açıklandı.

Bu arada arananlardan Hüseyin Balkır'ın 28 Kasımda Hipodroma para götüren arabaya ateş ederek bir polis memurunun ölümüne neden olan ve 3 milyon lirayı alarak kaçan grubun içinde olduğu belirtildi.

TİKKO'NUN BİLDİRİSİ

TKP - ML, TİKKO imzalı bir bildiride önceki gün ölen Ali Yılmaz ve daha önce öldürülen üyelerinin intikamının alınacağı iddia edildi.

Bildiride Ali Yılmaz'ın ölümü ile ilgili olarak yetkililerin TRT ve Basın kanalı ile cevaplandırmalarını istedikleri bazı sorulara yer verildi.

TKP - ML üyesi Ali Yılmaz'ın Haydarpaşa Numune Hastanesinde tedavi görürken Sağmalcılar Cezaevi Hastanesine gönderilme sebebine, Sağmalcılar Cezaevi Hastanesine sevki sırasında hayatı tehlikeyi atlatıp atlatmadığı ve sevk emrini kimin verdiği sorulan bildiride, İçişleri Bakanı da yanlış demeç vermekle suçlandı.

TİKKO'cular cevapların ise, Haydarpaşa Numune Hastanesinde Ali Yılmaz'ı tedavi eden doktorlar, İstanbul Emniyet Müdürü, Toplum suçları savcısı, Sağmalcılar Müdürü, Doktoru ile 1. Şube yetkililerinin tarafından verilmesini istediler.

ANKARA'DA

Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu'nda önceki gün meydana gelen olaylarla ilgili olarak üç öğrenci tutuklandı. Ankara Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulunda öğrenim özgürlüğünü engellemek amacıyla iki grup arasında çıkan çatışmada 30 kişi gözaltına alınmıştı.

● Yeni Mahalle Akıncılar Caddesinde Murat Oğuz adındaki bir genç silahlı saldırıya uğrayarak öldürüldü.

Yetkililer Murat Oğuz'u öldüren kişinin kimliğinin saptandığını ancak adının açıklanmasının sakıncalı olduğunu belirttiler.

MERSİN'DE

Erdemli Lisesinde bir hafta kadar önce olay çıkaran 10 komando, sevkedildikleri Adliyede tutuklandı. Daha önce okuldan uzaklaştırma cezası verilen 3 komandonun bu cezasını protesto eden komandolar Erdemli Lisesinde öğrenimi engellemişler, izinsiz yürüyüş düzenlemiş ve Mersin-Silifke yolunu bir süre trafiğe kapatmışlardı. Bu olaylardan sonra gözaltına alınan ve daha sonra tutuklanan komandolar şunlar:

M.Emin Sarıoğlu, Necati Kaya, Mükerrem Tonlu, Orhan Gezer, Muhsin Dede, Kasım Kır, Yalçın Kaya, M.Emir Alptekin, Zeynel Korkmaz ve Mehmet Cemer

İGD intikam timleri...

Baştarafı 1. Sayfada

iyiye gittiğini bildirdiler.

İsrafil Durmuş Maden-İş'lilerin saldırısını muhabirimize şöyle anlattı:

"Gece vardiyasından çıktıktan sonra evimize gidiyorduk. Esentepe 19. Sokak köşesine geldiğimizde, daha önceden pusu kuran 3 kişi aniden önümüze çıkarak ateş açtılar. Ben vurularak yere düştüm. Bize saldıranlar Maden-İş Organizatörü Haydar Cengiz Teoman'dı. Üçüncü şahsı tam olarak teşhis edemedim. Orta boylu, dolgunca, parkalı birisiydi.

"Bu saldırı aynı sokakta oturduğumuz Mustafa Türker'in evinde tezgahlandı. Bu evde yapılan toplantıya Yaşar Soykal, Remzi Aydın, Seyfi Çaan, Sarı Ali katılmışlardı.

"Geçen Pazar günü de yine bu adamların başını çektiği bir grup Maden-İş'e ait taksi ve minibüse doluşarak Yıldıztabya kahvesine gittiler ve toplantı yaptılar. Bu toplantıda saldırı kararı alındı. Yine saldırıdan birkaç gün önce Mustafa Türker'in evinin köşesinde toplanan bir gruba, Mustafa Türker'in yeğeninin bizim evi gösterdiğini gördüm.

"Bunlara hiçbir düşmanlığım yok. Maden-İş hem bizi ihraç ediyor hem de niçin gittiniz diye tehdit ediyor. Maden-İş Yöneticilerinde bir parça namus varsa, işçinin yakasından ellerini çeksinler."

Aynı gece İGD'liler "İntikam Timleri" işçi önderlerinden Yusuf İmece'ye de pusu kurdular. Silahlı iki kişi İmece'ye kendi mahallesinde saldırdı. Yusuf İmece karanlıktan yararlanarak saldırıyı atlattı. Saldırganlar kaçtılar.

OLAYDAN ÖNCE BİLDİRİ DAĞITARAK SALDIRI İŞARETİ VERDİLER

16 Aralık günkü olayın mevzii bir saldırı değil geniş çaplı bir tertip olduğu anlaşılıyor. Bu tertip 16 Aralık günü Devrimci Maden-İş Sendikası tarafından yapılacak Demir Döküm Temsilci seçimlerini önlemeyi ve bazı işçi önderlerini öldürerek "fiziki olarak yoketmeyi" amaçlıyordu.

Maden-İş Sendikası da iki gün önce dağıttığı bildiride: "Bundan sonra Demir Döküm'e müdahale edeceğiz" diyerek saldırının işaretini veriyordu.

DEMİR DÖKÜM İŞÇİLERİNİN TEPKİSİ

Sabah vardiyasına gelen Demir Döküm işçileri olayı öğrendikten sonra büyük bir öfkeye kapıldılar. İşçiler saldırı olayına adları karışan Remzi Aydın ve Ali Sarı adlı İGD'li postabaşıları Eyüp Emniyet Amirliğine teslim ettiler ve Maden-İş Sendikasının fabrikadaki tabelasını parçalayarak sokağa attılar.

Devrimci Maden-İş Sendikasının temsilci seçimlerinin saldırılara rağmen yapılmakta olduğu öğrenildi.

DİĞER YARALILARIN DURUMU

Yaralılardan Adem Toygün karın boşluğuna isabet eden kurşunlarla ağır yaralı olarak kaldırıldığı Guraba Hastanesinde tedavi altına alındı.

Yaralanan işçilerden Ahmet Kurunun tedavisi evinde sürüyor.

TEPKİLER

Devrimci Maden-İş Sendikasının olay üzerine yayınladığı basın açıklamasında şöyle deniliyor:

"Bu silahlı saldırının birkaç İGD'li uşak tarafından değil, bizzat Maden-İş Yürütme Kurulu içindeki bazı kişiler tarafından planlatıldığı açıktır. Ertürk-Daysal çetesi, sendikal mücadelenin çok ötesinde, cinayet terör şebekesi örgütlemektedir. 10 yıl önce Çelik-İş Sendikası bile işçileri pusu kurup öldürmeye varan faşist yöntemlere başvurmamıştı.

Öte yandan Devrimci- Maden-İş Sendikası suç delillerini belirten bir dilekçeyi savcılığa verdi ve "açılacak kamuoyu soruşturmasına müdahil olarak" katılacağını bildirdi.

ÖZBAYRAK'IN AÇIKLAMASI

Ereğli'de bulunan Devrimci Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Şükrü Özbayrak olaylar üzerine şunları söyledi:

"Üç arkadaşamız da ölebilirdi. Daha çoğu da ölebilirdi. Ondan sonra çıkan olayların müsebbibini aramak suçlu aramak bana göre gereksiz. Suçlu ve müsebbib Maden-İş Genel Yürütme Kurulu üyeliğidir. Ayrıca Türkiye Maden-İş Sendikasının karargahı da "TKP"nin karargahıdır."

"Biz Maden-İş'in özgürce sendikal örgütlenmeyi engelleyeceğini tahmin ediyorduk ve nitekim bunu yapıyorlar. Terörizmin kaynağının neresi olduğunu ilgililere duyurmamıza rağmen yeterli önlem alınmıyor.

"Bunu ilgililere yetkililere bir türlü anlatamıyoruz. Can verildikten sonra anlaşılacak herhalde... Bu konuda burdaki tepki de büyük olacak tabii..."

MSP İL İŞÇİ KOMİTELERİ BAŞKANININ AÇIKLAMASI

Öte yandan MSP İstanbul İl İşçi Komiteleri Başkanı Recep Umut olayla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

"Rus uşakları tarafından kahpece pusuya düşürülüp kurşunlanan Gaziosmanpaşa MSP İşçi Komitesi üyesi İsrafil Durmuş ve iki arkadaşı ölümden döndüler.

"Saldırganları destekleyen parababaları ve sahte TKP'lilerin maskeleri ergeç düşecektir. Bu millet bunlardan gereken hesabı soracaktır. Bu memleket ne Amerika'ya ne de Rusya'ya boyun eğmeyecektir. Bunların beslemelerinden de yaptıklarının hesabı ergeç sorulacaktır."

KİM ÜFÜRÜKÇÜ?

Baştarafı 1. Sayfada

raya üretiliyor.

O da üretilebilirse tabii. Zira fabrika çalışamıyor. İki yüksek fırının yapımının bitmesine rağmen daha hala bacası bile tütemiyor. Neden? İşçilerin çokluğu yüzünden mi? İlgisi bile yok. Taşkömürü olmadığı için. Türkiye'de taşkömürü mü yok. Tonla, Ama Rusların fabrikayı kurarken şart koştuğu özelliklere sahip değil. Bu yüzden Türkiye'nin taşkömürü Rusların Türkiye'de kurduğu İSDEMİR tesislerinde kullanılamıyor.

Bunun da mı sorumlusu işçilerimiz, mühendislerimiz?

Üstüne üstlük ticaret görüşmeleri sırasında Türkiye'nin karşısına çıkıp alay edercesine "Gerekli özellikte taşkömürümüz yok. Bakın, bu yüzden İSDEMİR çalışamıyor. Size taşkömürü satalım" diyen Rusya değil mi? Son görüşmelerden sonra Rusya bu maddeyi Türkiye'nin Sovyetlerden Satın alacağı mallar listesine eklemeyi becerdi bile. Listelere bir göz atmak bile yeterli. Ne kârlı anlaşma değil mi? Zararlar Türkiye'ye. Gelirler Rusya'ya.

Tesisleri 4,5 milyara yaparız deyip gecikmeler sonunda Türkiye'ye 9 milyara satanlar da mı bizim işçilerimiz, mühendislerimiz?

Türkiye'nin gemileri limanlarda beklerken yapım anlaşmasına "gerekli malzemeleri sadece Rus gemileri taşıyabilir. Türkiye bunun için ayrıca 13 milyon dolar navlun ödeyecektir" şartını koyduran kim acaba?

İSDEMİR'in kredilerini keserek Türkiye'nin volframına el koyabilmek için baskı yapmaya yeltenen de aynı emperyalist devlet değil mi? Bu yüzden ülke içinde demir karaborsasının ortaya çıkmasından da, demir-çelik açığını kapatmak için yurtdışına 450 milyon dolar döviz ödenmesinin sorumlusu da aynı; Rusya.

Daha bitmedi, Şimdi İSDEMİR Türkiye'nin başına yeni bir bela açmak üzere. Demir üreten fabrikanın ana maddesi demir cevheri de dışarıdan ithal edilecek bundan böyle.

Bu nasıl tesistir, nasıl bir "yardımdır" ki, demir cevheri dışarıdan ithal, taşkömürü dışarıdan ithal. Sonra bu fabrika çalışacak da, Türkiye'ye gelir getirecek. Bu şartlarda bu tesisler Rusya'dan başka kimseye gelir getirmez.

Başbakan Ecevit Haziran ayında Moskova'da Siyasi Belgeyi imzalayıp döndükten sonra "Brejnev'den utandım. Bir İSDEMİR'i bile çalıştıramıyoruz. Bu fabrikanın yöneticileri geceleri nasıl uyuyabiliyor, anlayamıyorum" demişti.

Şimdi de bazı milletvekilleri KİT Komisyonunda İSDEMİR'in her yıl artan miktarlarda zarar etmesinin gerçek nedenlerini araştıracakları yerde suçu işçilerimizin, mühendislerimizin üzerine atmaya çalışıyorlar." İşçileri suçlamayalım" diyen Korkut Özal'a "üfürükçü" diyerek hakaret ediyorlar.

Kim üfürükçü?

Parlamentoda gerçeği söyleyen Özal mı, yoksa gerçeği gizlemek için suçu işçilerimize, mühendislerimize atmaya çabalayanlar mı?

TASS...

Baştarafı 1. Sayfada

tesislerde üretiliyor ve hayli zamandan beri yerli pazarlara çıkarılıyor, ülke böylece döviz tasarrufunda bulunup dövizlerin batılı üretim pazarına bağımlılığını bir hayli azaltabiliyor."

Bilindiği gibi KİT Karma Komisyonunda İsdemir'in bütçesi görüşülürken, Demir-Çelik İşletmeleri Genel Müdürü Refik Oral bu tesislerin kurulduğundan bu yana her yıl artan miktarlarda zarar ettiğini açıklamıştı. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp ise, "Türkiye'nin dışarıdan ithal ettiği demir-çelik miktarının 450 milyon doları bulduğunu" belirtmişti.

Alınan bilgilere göre İsdemir tesislerinde ikinci yüksek fırının yapımının tamamlanmasına rağmen gerekli taş kömürü bulunamadığı için henüz çalışamıyor. 1975 yılında yapımının bitmesi gereken üçüncü yüksek fırın ise henüz tamamlanmadı. Karma Komisyon toplantısında yılda bir milyon ton demir-çelik üretmesi gereken bu tesislerde bu yıl üretimin 400 bin ton civarında olduğu açıklanmıştı. Tesislerin işletmeye açılamaması yüzünden Türkiye'de büyük miktarda demir-çelik açığı meydana geliyor. Bu da ithal yolu ile gideriliyor. Ayrıca taş kömürünün dışarıdan ithal edilmesinin zorunlu oluşu da her yıl dışarıya milyonlarca lira döviz ödenmesine yol açıyor.

İsdemir tesislerindeki bu zarar tablosu Karma Komisyonda ve kamuoyunda tartışılırken, TASS Ajansı aynı günlerde yayınladığı bültende "Tesislerin ülkeye döviz tasarrufu sağladığını" iddia ederek şunları ileri sürüyor:

"...Türkiye Başbakanı Bülent Ecevit bu yaz Moskova'ya yapmış olduğu resmi ziyareti sırasında Kremlin'de şu açıklamada bulundu: Gerek Türkiye'nin kurtuluşu sırasında gerekse sonraki yıllarda SSCB'nin Türkiye sanayileşmesine olan katkısı gerek miktar, gerekse kalite bakımından son derece önemlidir.

Zira bu katkı sayesinde Türk ekonomisi, kendi gücüne dayanarak gelişme düzeyine ulaşabilecektir.

"...İSDEMİR'in Türk ve Sovyet uzman, mühendis ve işçilerinin ortak gayretleriyle başarılı gelişmesi aynı şeyi kanıtlıyor."

Öldüğümüz yer...

Baştarafı 8. Sayfada

de şeker, sabun, gaz, elbise, tuz, kalem, kağıt, getirsin...

"Ayağı kırılınca Hamo'nun, aramızdan para toplayıp hastaneye yatırdık. Oradan da çıkarıp yolladık köye. Artık hamallık yapamazdı Hamo. Artık bacakları onunla değildi ekmek yolunda. O günden sonra Hamo topal Hamo, başladı dilenmeye. Dilenip de kime avuç açacaktı? Bizim köyde her Allahın günü kimin kapısını çalacaktı? O da tutup Ramazan aylarında İstanbul'a geliyor, Mahmutpaşa'lı tüccarların kapısına atıyor canını, koltuğundaki değneklerle. Fitre, zekat topluyor Hamo. Bir yıl için çoluk çocuğunun boğazını çıkarmaya uğraşıyor. Kendine de sorarsan utanır "dilenmekteyim" demek için. Utanır da, "haracını almaktayım" der, "tüccar kısmından, Bacaklarımın haracını almaktayım..." Böyle söyler fukara, böyle söyleyip de avutur kara gönlünü işte...

"Hepimiz bu yolun yolcusuyuz kivrem! Karanlık bir gecede, köşelere sinip saklanmış düşmanlar gibi bekler bizleri de Hamo'nun sonu. Bekler durur, gafil bir vakitte vurmak için arkamızdan..

"On yedi yaşında geldim ben İstanbul'a. Yılda iki yol memlekete giderim. Bayramdan bayrama giderim. Biz İstanbul'u mesken mi tutmuşuz, yoksa mapushane mi, bilinmez... Bütün hanları bizim içindir İstanbul'un. Geceleri, hırsıza-uğursuza karşı beklemiş olalım diye, yatırırlar bizi han odalarında. Uyuduğumuz zamanlar bile, tüccarın malını bekliyor canımız, anlayacağın. Akşamları, ben on arkadaş birlikte, ayrı odada yatmaktayız. Hep birlikte pişiririz yemeğimizi. Birlikte yeriz, Yine birlikte kalkıp düşeriz yollara sabahları. Kimileri daha da erken kalkar; koyar başını secdeye. Ve kızarlar bize ki, bütün gün yük altında ezilmiş bedenimizle erken erken kalkıp namaz kılmayız diye.

"Hasretlik denen şey bizim içindir İstanbul'da kivrem! Ev hasreti, yar hasteri, köy hasreti, şöyle iki ayağımızı iki elimizi uzatıp da dinlenmenin hasreti bizim içindir... Ve çocuklarımız, bizim gibi yetiştirmekten başka bir yolunu bulamadığımız çocuklarımız tüter gözlerimizde sabah akşam... Saz çalınır han odalarında. Kürtçe türküler söylenir. Bir avuç pınar suyu gibi serinletir gönlümüzü türküler.

"Hep böyle geçer İstanbul'da günlerimiz. Hasret ve yorgunluk içinde... Kazandığımız paranın kıymetini bilmek zorundayız. Parayı biriktirip saklamak zorundayız. Hastalık var, ölüm var diye. Bir de evlenmek için. Bir de, dosta düşmana karşı tedbir olsun diye, silah almak için.. En çok, evlenmek büker belimizi para yönünden. İstersen yazma bunu kivre. Ben şahsen. kırk bin lira verdim başlığa. Hiç yazma bunu. Şimdilerde başlık parası daha da arttı. Seksen, yüz bin arası... Ben evleneli iki buçuk yıl oldu. Yılda iki yol giderim köye. Bir oğlum var; ana kucağında şimdi.

"Hallarımız gördüğün gibi işte. Bu anlattıklarım devede kulaktır aslında. Yaşamayan bilmez bunları kirvem! Yaşamayan bilmez; kaldırmayan anlamaz bu yükün ağırlığını..."

Kazlıçeşme'de hamallar kahvesinde, içerideki herkesin gözleri üstümüzde, ardardına ısmarlanan sıcak ve şekerli çaylarımızı yudumlayarak oturup konuştuğumuzu söyledim ya,Adem ile... Dışarıda da dehşetlisinden bir yağmur yağıyor ki, göklerin çatısı çökmüş gibi. İçeride oturup bize kulak verenlerin kimi işsiz, kimi bir hemşerisini görmeye gelmiş.. Yoksa, yağmur da yağsa, kar da yağsa, eller ayaklar buza da kesse soğuktan, oturup dinlenmek yok kimseye, bir yudum soluk almak yok... İş bulmak, para kazanmak, taştan ekmek çıkarmak, durup dinlenmelerden çok daha iyi, Kazlıçeşme'de bizimkiler için...

Zorbalığın vay haline!

Baştarafı 1. Sayfada

Başka bir cevabı ise Sovyet sosyal-emperyalizminin siyasetlerinde bulabilirsiniz. Moskovalı efendiler, ülkemize hakim olmak için halkımızı parçalamaya ve zayıf düşürmeye çalışıyorlar.

İster ilkokulda olsun ister üniversitede farketmez. Öğrenciler, öğrenmek işiyle uğraşırlar. Üretim sürecinde belli bir yerleri yoktur. Bir sınıf değildirler ve sınıflara da ayrılmamışlardır. Öğrenciler, bu zengin çocuğudur, bu halk çocuğudur diye bölünmez. Öğrenciler bütünüyle halkın parçasıdır, halk içinde yer alırlar.

Bir "halk gençliği" bir de "faşist gençlik" yoktur. Nasıl ki işçiler fikirlerine göre "faşist işçiler" ve "devrimci işçiler" diye iki sınıfa ayrılmazsa, öğrenciler de fikirlerine göre sınıflara bölünemez. Aksi takdirde sınıf tahlili diye birşey ortada kalmaz.

Marksizm, toplumu sınıflara ayırır ve siyasetlerini de sınıflara göre tespit eder. İşçi işçidir.İster faşizmin, ister reformculuğun, isterse revizyonizmin etkisi altında kalsın, işçi sınıfsal durumu nedeniyle devrimci mücadeleye kazanılacak insan demektir.

Öğrenci de öyle. Öğrenci kitlesi bütünüyle halkın içindedir ve nesnel durumu itibariyle devrimci saflara kazanılabilir. Ama bunu başarmak için öğrenci kitlesinin bütününe karşı dostça bir tavır almak gerekir, tıpkı işçi sınıfının bütününe karşı alınacak tavırda olduğu gibi.

Unutmamak gerekir ki, devrimci fikirler başlagıçta daima azınlıktadır. Bütün halk, işçisiyle, köylüsüyle, küçük ve milli burjuvasıyla başlangıçta burjuva ve feodal ideolojilerin baskısı ve etkisi altındadır. Kırk haramilerin kafasına kalsa, devrimci görüşleri ilk kabul edenlerin bütün halka karşı cihad açması gerekecek. Oysa Marksistler siyasetlerini sınıf tahliline göre tespit ederler. Halk içinde yer alan sınıflara ve tabakalara karşı dostluk siyaseti izlerler, kaba kuvvet kullanmazlar. Hiçbir insanı zorbalık yaparak, "fiili eleştiri" denen usulle bilinçlendiremez ve mücadele cephesine kazanamazsınız. Olsa olsa bir süre için öğrencileri sindirebilirsiniz. O zaman da vay halinize! Geleceğiniz karanlık demektir. Çünkü boyun eğmek eninde sonunda isyana dönüşür. Ve sizin sürü sandığınız insanlar sizi alaşağı etmesini eninde sonunda öğrenecekler ve hakkınızdan da geleceklerdir. Ülkü Ocaklıların durumu bu bakımdan ders alınmaya değer.

Devrimcilerin öğrenci kitlesine karşı siyaseti, dostluktur, hoşgörüdür ve ideolojik mücadeledir. Her öğrenci, bugün hangi düşüncede olursa olsun, yarın demokrasi ve bağımsızlık saflarına katılabilecek bir cevhere sahiptir. İşte sınıf mücadelesi verenlerin anlayışı budur ve bu olmak gerekir.

Deli Dumrul, toplumun sınıflara yeni bölünmeye başladığı bir zamanda ortaya çıkmıştı. O zaman tarih, halkın emeğine zorbalıkla el koyanlardan yana işliyordu. Çağımızda devran tersine dönmüştür. Artık Deli Dumrulların ve zorbalığın en son biçimi olan emperyalizmin çağı geçiyor. Proletarya ezilen milletler ve halklara önderlik ederek zulmün ve sömürünün kalmadığı bir dünya için mücadele ediyor.

Hangi kılıkta ortaya çıkarsa çıksın, zorbalığın vay haline!

NOT: Bu konuya devam edeceğiz.

TELEVİZYON

11.00 TATİL SİNEMASI
Lana Turner, Lee Philips, Hope Lange, David Nelson ve Dary Coe'nun başrollerini paylaştıkları Pevton Aşıkları adlı film yayınlanacak. Yönetmen: Mark Robson.
13.30 TELEPAZAR
19.10 KÜÇÜK EV
20.00 LOREL HARDY
"Yağmacılar" adlı bölüm yayınlanacak.
20.30 HABERLER
21.10 BEŞ DAKİKA (Trafik)
21.15 YAŞAYAN MEVLANA
21.45 WASHİNGTON
23.00 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.07 Bölgesel Yayın
07.30 Haberler
07.40 Bölgesel Yayın
09.00 Kısa Haberler
09.02 Tatil Sabahı
11.58 Reklamlar
12.00 HABERLER
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 HABERLER
13.15 Reklamlar
13.20 Oyun Havaları
13.30 Bölgesel Yayın
15.00 Kısa Haberler
15.01 Spor Magazin
17.00 Kısa Haberler
17.22 Bölgesel Yayın
19.00 Haberler
19.30 Bölgesel Yayın
20.15 Ocakbaşı (Ankara)
20.35 Türküler Geçidi
21.00 Kısa Haberler
21.02 Dinleyici İstekleri
21.30 Spor Dergisi
22.00 Kısa Haberler
22.02 Türk Halk Müziği
22.30 Bilin Çalalım
23.00 Haberler
23.10 Bölgesel Yayın
23.10 Türküler Geçidi
23.30 Bizden Sesler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Sevilen Eserler
00.55 Kısa Haberler
01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Konularda Türk Şiiri
09.20 Hafif Müzik
09.30 Şarkılar
10.00 Çocuğun Dünyası
11.00 Erkekler Topluluğu
11.30 Radyo Sözlüğü
11.50 Kadınlar Topluluğu
12.15 Klasik Koro
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
13.30 Aşıklık Geleneği
13.45 Gülseren Güvenli
14.00 Türk Kültür Tarihi
14.15 Kent ve İnsan
14.35 Yabancı Dil
16.05 Cevdet Bolvadin
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türk Halk Müziği
17.00 A.Büyükataman
17.30 Sanat Müziği
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Aile
18.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
19.30 Çeşitli Sololar
19.45 Solistler
20.15 Türk Hafif Müziği
20.30 Olayların İçinden
21.00 Bağlama Takımı
21.35 Türk Halk Müziği
22.00 Fasıl
22.30 Türküler Geçidi
23.00 Solistler Geçidi
23.30 Haberler
23.35 Türküler
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Meltem
09.45 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
10.00 Unutulmayanlar
11.00 Müzik Magazin
11.45 Küçük Konser
12.15 Okulda Müzik
13.00 Tangolar
12.30 Piyano Soloları
13.00 Konser Saati
14.30 Hafif Batı Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Müzik Dünyasından
17.00 Sizler İçin
18.00 Dünden Bugüne Oda Müziği
19.00 Anıların Müziği
20.00 IDSO Konseri
21.30 Çeşitli Müzik
22.00 Küçük Konser
22.30 Caz Dünyası
23.00 Gecenin Getirdikler
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

ABD...

Baştarafı 1. Sayfada

ve televizyonda da yayınlanan açıklamasında ABD ile Çin arasında 1 Ocak tarihinden itibaren tam diplomatik ilişki kurulacağını, ABD'nin Tayvan'la bütün ilişkilerinin sona ereceğini söyledi.

Tayvan'daki ikibin ABD askerinin dört ay içinde geri çekileceğini, alınan kararın 1972 yılında Nixon ve Mao Zedung tarafından başlatılan girişimin tamamlanması ve tarihi bir anlaşmayla noktalanması olduğunu söyledi.

ABD Tayvan konusunun halk tarafından çözümlenmesini ummaktadır. Tek bir Çin vardır ve Tayvan da bunun bir parçasıdır" dedi.

HUA GUO-FENG'İN BASIN TOPLANTISI

Pekin'deki Halk salonundaki basın toplantısında da, Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başbakanı Hua Guo-feng anlaşmanın tarihi önemde bir olay olduğunu belirterek Tayvan sorununun Çin'in bir iç sorunu olduğunu açıkladı. Çin Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping'in Ocak ayı içinde Washington'a gideceğini belirten Hua, ABD'nin Tayvan'a savunma amacıyla silah vermeye eğilimli olduğuna dikkat çekerek, buna kesinlikle karşı olduklarını ve bu sorunun görüşmeler sırasında berraklaştırılacağını söyledi. Hua Guo-feng silah yardımının anlaşma ilkelerine aykırı olduğunu ve bunun Pasifik'te barışı olumsuz yönde etkileyeceğini belirtti.

29 YILDAN SONRA

Bilindiği gibi, Çin Halk Cumhuriyeti, Çin'de Çan Kay-şek iktidarının devrilmesinden sonra, Tayvan'ın Çin'den koparılmasında birinci dereceden rol oynadığı için ABD ile diplomatik ilişki kurmayı reddetmişti. ABD, gayri-meşru yönetimin ayakta kalabilmesi için Tayvan'a büyük miktarda askeri ve mali destek sağlamış, Tayvan'daki bölücü politikanın mimarı olmuştu.

1972 yılında Mao Zedung ile Nixon'un bir araya gelmesi ile birlikte ABD ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerde gelişme kaydedilmiş, Çin, Tayvan'la ilişkisini kesmesi koşuluyla, ABD ile diplomatik ilişki kurabileceğini belirtmişti.

ANLAŞMANIN YANKILARI

Çin'le ABD arasında, diplomatik ilişki kurulmasını öngören anlaşmanın imzalanmasına ilk yankı Japonya'dan geldi. Japonya bu anlaşmayı dünya barışına hizmet edecek çok önemli bir gelişme olarak nitelendirdi.

Öte yandan, anlaşmanın Sovyetler Birliği ve Tayvan'da şok etkisi yaptığı belirtildi. Henüz resmi bir açıklama yapılmamakla birlikte, ABD ile Çin arasında imzalanan anlaşmanın Sovyetler Birliği'ni son derece rahatsız ettiği bildirildi.

Bu arada, anlaşmanın imzalanmasına tepki olarak, Tayvan Dışişleri Bakanının görevinden istifa ettiği açıklandı.

ABD ile Çin arasında diplomatik ilişki kurulacağını öğrendikten sonra bir açıklama yapan Tayvan "Devlet Başkanı" Çiang Çing Kuo bu olayın Amerika'nın güvenilir bir müttefik olmadığını kesin bir şekilde ortaya koyduğunu öne sürdü. Çiang Çing Kuo "Dostlarını yarı yolda bırakanlar bu kararlarının sonuçlarına da katlanacaklardır" şeklinde konuştu ve Amerika'nın son yıllarda kendilerine kesin teminat verdiğini ancak bunların bir yalan olduğunun anlaşıldığını belirtti.

Japon Kyodo ajansının haberine göre, Vietnam hükümeti ABD ile Çin arasında diplomatik ilişki kurulmasını olumlu buldu.

Bir Vietnam yüksek yetkilisinin "iki ülke arasındaki bu ilişkinin barışa yönelik olduğu sürece olumlu olduğunu" söylediği belirtiliyor. Vietnam Dış İşleri Bakanı ise, Çin'le diplomatik ilişki kuran Amerika'nın aynı şeyi Vietnam için uygun bulmamasını ise şaşırtıcı bulduğunu açıkladı.

Filipinler Dış İşleri Bakanı ise, ABD ile Çin arısında kurulacak diplomatik ilişkilerin bölgede istikrarı güçlendireceğini söyledi. Dış İşleri Bakanı sözlerini şöyle sürdürdü: "Karar bizim için sürpriz olmadı."

MHP...

Baştarafı 1. Sayfada

Milliyetçi bir siyasi teşekküldür. Bir milliyetçi partinin ve mensuplarının bölücülük yapması ve adam öldürmesi mümkün değildir. MHP anarşiye de karşıdır. Kontrgerilla diye gizli bir örgütte yoktur

Yaşar OKUYAN
MHP Genel Sekreteri

MİT'e hakaret ettikleri gerekçesiyle 4 kişiye 10'ar ay hapis cezası verildi

ANKARA (AA)

"Devrmici Yol" gazetesini dağıtarak MİT'e hakaret ettikleri gerekçesiyle, dört kişiye 10'ar ay hapis cezası verildi.

Selma Karamert, Hülya Kurtay, İmdat Çetiner ve Nafiz Muratoğlu hakkında, 16 Haziran günü Ankara'da "Devrimci Yol" gazetesini dağıtarak MİT'e hakaret ettikleri iddiasıyla TCK'nun 159. ve 173. maddelerine göre dava açılmıştı. Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinin dünkü duruşması sonunda, dört kişiye 10'ar ay hapis cezası verildi. Ayrıca üçer ay 15 gün süreyle İzmit'te Emniyet gözetiminde bulundurulmaları kararlaştırıldı.

"Kontrgerilla ve MHP'den hesap soralım" afişini asan 9 kişi gözaltına alındı

İSTANBUL (ÖZEL)

Saat 18.30 sularında Şişli - Osmanbey'de TİKP'nin afişlerini yapıştıran 9 kişi gözaltına alındı.

Gözaltına alınanların isimleri şöyle: İzzet Kalkan, Necati Karabulut, Sürmeli Magülboğu, Cemal Konmaz, Cemal Kanmaz, Mürsel Kanmaz, Burhan Yıldırım, Güven Türhan, Halil Güneş ve Ömer Kömbe

Dev-Solcular...

Baştarafı 1. Sayfada

lediler.

Galatasaray İşletmecilik'te yeni öğrenciler için geçen hafta on kayıtlar açılmıştı. Ancak ön kayıtların açıldığı, Akademi tarafından basına açıklanmadı. Bu yüzden çok sayıda öğrencinin de okula başvuramadığı öğrenildi.

D. Solcular geçen hafta da aynı şekilde öğrencilerin kayıtlarını engellemişlerdi. Öte yandan kayıtlar sırasında öğrencilerden 'GİYO-DER' adlı bir derneğin makbuzlarıyla "bağış" adı altında zorla para toplandı.

GAZETECİ ORHAN SUDA ÖLDÜ

İzmirli gazetecilerden Orhan Suda, tedavi edilmekte olduğu İstanbul Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesinde öldü.

Suda, 1936 yılında Anadolu Ajansında gazeteciliğe başlamıştı. Daha sonraki yıllarda Demokrat İzmir gazetesinde göreve devam eden Suda 1972 yılında emekli olmuştu.

Orhan Suda'nın cenazesi, bugün Kemeraltı Camiinde kılınacak öğlen namazından sonra Balçova Mezarlığında toprağa verilecek

Öğretmen...

Baştarafı 1. Sayfada

rünü de tehdit ettiler.

"Öğretmen mesleğine yakışmayan davranışta bulunmak ve görevliyken kavga çıkartıp adam dövmek" suçlarından dolayı haklarında soruşturma açılan "Birlik Dayanışmacılar" soruşturmayı yöneten müfettişlerin raporlarının tamamlanmasından sonra İl Disiplin Kurulu'na verilecekler.

CHP KOMİSYONU, ANARŞİ TASARILARINI DEĞİŞTİREREK KABUL ETTİ

ANKARA (THA)

CHP Ortak Grubu tarafından anarşi ile ilgili olarak hazırlanan hükümet tasarılarını incelemek üzere kurulan Komisyon, Adalet Bakanlığınca düzenlenen tasarılar üzerindeki çalışmalarını tamamladı.Ve önemli değişikliklerle tasarıyı kabul etti.

Komisyon, bu değişiklik metinlerini önümüzdeki günlerde CHP Ortak Grubuna sunacak. Daha sonra ise, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası ile Dernekler Yasasında yapılmak istenen değişiklikler ele alınacak.

CHP Komisyonu, İçişleri Bakanlığınca hazırlanan tasarıları da yine önümüzdeki günlerde görüşmeye başlayacak.

AP, milleti...

Baştarafı 1. Sayfada

sine sahiplik şuurunun gerekli kıldığı bir silkinişle bu büyük tehlikeyi bizzat göğüslemenin tarihi zarureti ile karşı karşıyadır" dedi.

Bayar, hükümetin komünistler tarafından tavsiye edilen "geniş cephe taktiğini" anlamak için yeterli tecrübenin yaşandığını da öne sürerek AP'nin tarihi görevini yerine getirdiğini açıkladı.

Eski...

Baştarafı 1. Sayfada

"UBP TOPLUMU BİRLEŞTİRME NİTELİĞİNİ KAYBETTİ"

"Ulusal Birlik Partisi bir iktidar partisi olmak niteliğini yitirmiş, bir hizip partisine dönüşmüştür. Topluma hizmet için seçilmiş olan bir kısım iktidar milletvekilinin kamuoyu önünde sergilenen ve ulusal dava ile bağdaşması sözkonusu olmayan hareketleri, Ulusal Birlik Partisinin toplum barışını sağlama, birlik ve beraberliği demokratik sistem içerisinde gerçekleştirme yeteneğini kesinlikle yitirmesine neden olmuştur."

Açıklamasında Milli Birlik Hükümetinin kurulmasını isteyen Erol Kazım Andaç, görevini bağımsız olarak sürdüreceğini de belirtti.

SANDALYE DAĞILIMI

1976 seçimlerinde 40 sandalyeli Meclis'e 30 milletvekili ile gelen Ulusal Birlik Partisi'nin milletvekili sayısı istifalar nedeniyle 21'e düştü. Şu andaki sandalye dağılımı şöyledir: Ulusal Birlik Partisi (UBP): 21, Bağımsız: 8, Toplumcu Kurtuluş Partisi: 8, Cumhuriyetçi Türk Partisi: 2, Halkçı Parti: 1.

Öte yandan eski İçişleri Bakanı Orhan Zihni Bilgehan'ın da UBP'den istifa ettiği şeklindeki söylentiler henüz doğrulanmadı.

Aydınlık
BAYAŞ / Basın - Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL
Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857.Sok.Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493.

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais, 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat, 1030 Bruxelles, Tel: 00322 - 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58, 11358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr-53 Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens (V.D) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ:

Yurt içi		Yurt Dışı:	
90 TL.	(1 Aylık)	30 DM	(1 Aylık)
270 TL.	(3 Aylık)	90 DM	(3 Aylık)
540 TL.	(6 Aylık)	160 DM	(6 Aylık)
1080 TL.	(1 Yıllık)	310 DM	(Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" " (Yayın Sayfasında)		30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm	(5 Santim)	350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340 — 267

ÇİN'de yeni uzun yürüyüş

- Hudung Tersanesi, Şanghay'daki üç tersaneden biri
- Kadın işçiler de, erkeklerle omuz omuza çalışıyor
- Her atölyede sağlık ekibi, her fabrikada hastane
- "En düşük ücretle, insanlar rahatça geçiniyor"
- Fabrikada 300 çocuk bakılıyor

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

283 işçinin çalıştığı atölyeden, 11 bin işçinin çalıştığı tersaneye

Vinç ağır ağır kalkıyor. Vincin ucundaki putrel havada sallanıyor ve duruyor. Vinç, putreli ağır ağır indirmeye başlıyor. Başında el örme hasırdan bir mihver giymiş bir işçi, el işaretleriyle manevraya kumanda ediyor. Putrel indi, indi, tam yerine oturdu. O anda kaynakçılar ordusu putrelin etrafını sardılar. Kaynak motorlarının uğultusu etrafı sardı. Elektrotların ucundan kıvılcımlar püskürdü. Sanki bir havai fişek atılmış gibi, tepeden kıvılcım yağmaya başladı.

Hudung Tersanesinin Genel Mühendis Yardımcısı Liu Yin-şen, "Bu" dedi, "Yaptığımız dokuzuncu yolcu gemisi. Hepsi de 7500 tonilatoluk. Tamamlanınca 138 metre boyunda olacak. 900 yolcu ve 2000 ton yük taşıyabilecek. Bu gemilerin modelini kendimiz geliştirdik. Şu gördüğünüz iki kızakta yılda 3-4 gemi yapabiliyoruz."

Irmağın altındaki üç kilometrelik tünel

Hudung Tersanesi Şanghay'ın tam ortasından akan Vangpoo ırmağının güney kıyısında. Kaldığımız Çing Çiang otelinden buraya gelirken, Vangpoo ırmağının altından geçmiştik. Otelden çıkıp geniş caddeleri aştıktan sonra arabamız ana yoldan ayrılıp dışarıdan bakıldığında büyücenek bir evi andıran bir binanın bahçe kapısı önünde durmuş, şoförümüz kapıda bekleyen görevliye bir kâğıt uzattıktan sonra önce bahçeye, sonra da evin, ya da dışarıdan bakıldığında eve benzeyen binanın kapısından içeri girmiştik, hem de arabayla. Çünkü girdiğimiz bu ev aslında Vangpoo'nun altından geçen tünelin girişiydi. Biri gidiş, biri geliş iki yolun geçtiği tünelin uzunluğu üç kilometreden fazlaydı. Ve nehrin altındaki toprağın özelliği nedeniyle kıvrıla kıvrıla gidiyordu. Taşıtların en çok 20 kilometre hızla geçmeleri gerektiğinden tünelden geçmemiz on dakikaya yakın bir zaman aldı.

Ankara'dan döndükten sonra Asyalı bir diplomatla konuşurken, gözleri parlayarak "Tüneli gördünüz mü?" diye sormuştu.

Biz de Pekin'in altındaki sığınakları kasdettiğini sanarak, bunun savaşa karşı hazırlık açısından ne kadar önemli olduğundan söz etmiştik. O ise cevap olarak Şanghay tünelini sorduğunu, bunun aslında Çin işçi sınıfının yaratıcılığının bir eseri olduğunu söylemişti.

Hudung Tersanesinde 11 bin işçinin dörtte biri kadın. Fotoğrafta yaşlı bir erkek işçi genç bir kız kaynakçıyla birlikte çalışırken görülüyor. Çin kadını hayat içinde kendini ispatlayarak erkeklerle eşitliğini kazanıyor. Hudung'da kadınlar ayrıca şoförlük, tornacılık gibi teknik beceri isteyen işlerde de çalışıyorlar.

İşçi sayısı 1949'da 283, bugün 11 bin

Ama şimdi Hudung Tersanesindeydik. Çin işçi sınıfının başka bir yaratıcılığına tanık oluyorduk.

"Kurtuluştan önce burası çok küçük bir gemi yapım kızağıydı ve sadece 283 işçi çalışıyordu. Kurtuluştan sonra buradaki eski ve tecrübeli işçilerin önderliğinde işe sarıldık. Tersaneyi geliştirmeye başladık. Özellikle Büyük Atılım ve Büyük Proleter Kültür Devrimi sırasında burayı çok geliştirdik. 25.000 tonilatoluk gemilerin yapılmasını mümkün kılan 2 kızak ile 3.000 tonilatoluk gemiler için 8 kızak Büyük Proleter Kültür Devrimi sırasında inşa edildi. Bugün tersanemizde 11.000 kişi çalışıyor. Tersane toplam 650.000 metre karelik bir alanı kapsıyor. 15 atölye ve 23 bölüm var. Burada sadece gemi yapmakla yetinmiyoruz, aynı zamanda gemiler için dizel motorları da inşa ediyoruz. 25 bin tonluk kuru yük gemileri, 3 bin tonluk tankerler, 7500 tonluk yolcu gemileri yapabiliyoruz. Ayrıca burada 12 bin ila 3 bin beygir arasında değişen güçte dizel motorları üretiyoruz. Yani yılda toplam 100 bin tonilatoluk gemi yapabiliyoruz."

Liu Yin-şen daha sonra bugünkü durumu değerlendiriyor:

"Kullandığımız teknik, dünya teknolojisine göre çok ileri değil. Çünkü biz gelişmekte olan bir ülkeyiz. Teknolojimiz ve tekniğimiz o kadar ileri değil. Ama şimdi yeni bir program tespit ettik. Başkan Hua'nın ortaya koyduğu dört modernleşme hareketi çerçevesinde işletmemizi geliştiriyoruz. Çin yapımı bilgi sayarlardan yararlanıyoruz. Bu program çerçevesinde 1985'ten önce tersanenin kapasitesini iki katına çıkaracağız.

Kadın kaynakçılar, tornacılar, şoförler

Hudung tersanesi, Şanghay'ın 2. büyük tersanesi. Şanghay'da toplam üç tane tersane var. Hudung'ta yapılan gemilerden bazıları dışarıya satılıyor.

Fabrika'daki 11 bin işçiden dörtte biri kadın. Kadın işçiler döküm ve çelikhane dışındaki bütün işlerde çalışıyorlar.

Yapımı tamamlanmak üzere olan 25 bin tonilatoluk bir kuru yük gemisini geziyoruz. Yaşlı bir erkek işçi, yanında genç bir kız kaynakçıyla birlikte çalışıyor. Yaşlı işçi büyük bir ihtimamla genç kızın çalışmasını izliyor. Yüzünde bir gülümseme. Kız işin her bölümünü bitirdikçe, yaşlı işçi eğiliyor, yapılan işi inceliyor. Genç kıza bazı şeyler anlatıyor. Elinden tutuyor, elektrodu nasıl bir eğimle kullanacağını gösteriyor. Bir süre dikkatle izliyoruz, bu iki kuşağın birlikte çalışmasını. Çin kadını, hayat içinde kendini ispatlayarak erkeklerle eşitliğini kazanıyor.

Hudung'ta kadınlar ayrıca şoförlük, tornacılık gibi teknik beceri isteyen işlerde çalışıyorlar.

Her atölyede sağlık ekibi

İşçi sağlığı için çok sıkı önlemler alınmış. Türkiye'de yüzlerce işçinin çalıştığı fabrikalarda bir ecza dolabı bile bulunmazken, bütün atölyelerde sağlık ekipleri var. Kazalara derhal anında müdahale ediyorlar. Kendilerinin çapını aşan işleri tersanenin hastanesine havale ediyorlar. Ağır olaylarda ise hasta ya da yaralı işçi derhal şehirdeki sigorta hastanesine naklediliyor.

Çocuğu olan işçilerin durumu da dikkate alınmış. 0-3 yaş arasındaki bebekler için bir bakım evi var. Bu bakımevinde 200 den fazla bebek bulunuyor. Çocuk yuvasında 100'den fazla çocuk var. Çocuklu işçiler, işe gelirken, çocuklarını beraberlerinde getiriyorlar, eve giderken de çocuklarını alıyorlar.

En düşük ücret 675 TL, ama her şey o kadar ucuz ki...

Çin'de bütün fabrikalarda sekiz kademeli ücret sistemi uygulanıyor. İşe yeni giren bir işçi 42 yuenle başlıyor. En yüksek ücret ise 136 yuen. En düşük ücreti alanın eline bizim paramızla 675 lira geçiyor.

"Bu miktar yetiyor mu?"

"Çin'de tek kişi yaşayan bir işçi için bu fazla bile. Çünkü bekar işçiler fabrikaların yatakhanelerinde kalıyorlar. Evli olanlar için kira ise 45 ila 60 lira arasında değişiyor. Yiyecekler ise oldukça ucuz. Bakın ben evliyim, bir de çocuğum var. Annem de bizimle oturuyor. Karım demiryollarında çalışıyor. Benim elime 60, karımın eline ise 50 yuen geçiyor. Dördümüzün kira, yiyecek, içecek dahil tüm aylık gideri 55-60 yuen civarında hesabını siz yapın."

İşçilerden biri bu karşılığı veriyor. Devam ediyoruz:

"Peki artanı ne yapıyorsunuz?"

"Bankaya yatırıyoruz. Belli bir miktarda paramız bankada birikince, bisiklet, kol saati, yeni giyecek, radyo, televizyon alıyoruz."

Dörtlü Çetenin en güçlü olduğu yer Şanghay'dı. Dörtlü Çete buradaki etkinliğine dayanarak halkı kasıp kavurmuş. Hudung tersanesinin işçileri de bundan payını almışlar.

"Eskiden ücret farklılaşmasında çalışma süresi ve yetenek dikkate alınmıyordu. Teknik de ihmal ediliyordu. Dörtlü Çete'nin etkisiyle on yıl herhangi bir ücret yükseltilmesi engellendi. Sadece bir defa iyi çalışsın harkese aynı zam yapıldı.

Ama şimdi bu tür aksaklıkları düzeltiyoruz. Bununla birlikte daha ücret yükselmesinin esaslarını düzenleyemedik. Bu konudaki çalışmalarımız da sürüyor."

Kimse işsiz, açıkta kalmıyor

Peki işe girme nasıl oluyordu? Bu sorumuza cevap bu defa tersanenin idari işler müdürü U Peyfen'den geldi:

"Genç insanlar öğrenimleri bitince Çalışma Bürosuna başvururlar. Bizler de işçi ihtiyacımızı buraya bildiriyoruz. Çalışma Bürosu yeteneklerini ve niteliklerini dikkate alarak bize gerekli sayıda işçi gönderir. Yani kimse işsiz, açıkta kalmaz.

İşe girdikten sonra iş değiştirmek isteyen işçilerle otururur konuşuruz. Neden böyle bir şeye ihtiyaç hissettiklerini araştırırız. Eğer bu talep ulaşım güçlüğü, ailenin bireylerinin ayrı yerlerde bulunması gibi nedenlere dayanıyorsa, o zaman bunu ciddiyetle ele alıp, düzeltmeye çalışıyoruz.

Eğer bu talep ciddi bir gerekçeye dayanmıyorsa, eğitim ve ikna yöntemiyle bunu da düzeltmeye gayret ediyoruz."

Zaferleri selamlayan düdükler

25.000 tonilatoluk yük gemisinin kumanda köprüsündeyiz. Altımızda Vangpoo sakin sakin akıyor. Irmağın iki kıyısı boyunca uzayıp giden rıhtımlara yanaşmış gemiler, yük alıp yük boşaltıyor. Küçük nehir tekneleri artlarına sekizon mavna bağlamış çekip götürüyorlar. Karşılaşan gemiler birbirlerini selamlıyor. Düdük sesleri sıcak havada yankılanarak, çevredeki fabrikaların gürültüsüne karışıp dağılıyor.

Yüzyıllar boyunca Çin feodallerinin, son yüzyılda ise bunların yanı sıra Batılı emperyalistlerin boyunduruğu altında ezilmiş, acı çekmiş ama 29 yıldır kendi elleriyle kurup geliştirdikleri sosyalizmin mutluluğu, içlerinde duyarak çalışan Şanghaylıların kazandıkları zaferleri selamlıyor gibi geliyor, gemilerin düdük sesleri.

YARIN: İşçi mahallesi Caoyang

Şanghay'daki Hudung Tersanesinde yeni denize indirilen bir geminin güvertesindeyiz. Soldan sağa gemi mühendisi Cu Guo-cin, fabrika mühendis yardımcısı Liu Yiu-şen Mehmet Ataberk, Nuri Çolakoğlu ve Şanghay'da yayınlanan Kurtuluş gazetesi sorumlularından Cuang-cia

NECATİ GÜNGÖR

- İstanbul: Uygarlıkların, isyanların, savaşların, sömürünün, cümle iyiliklerin ve cümle kötülüklerin beşiği olan...
- "Ömrümüzü, gurbet diye geçirdiğimiz yerdir şu İstanbul. Ömrümüzü mahpus diye geçirdiğimiz yer... Sözün kısası, öldüğümüz yerdir İstanbul bizim!"

Öldüğümüz yer İstanbul...

İstanbul: Taşını toprağını altın diye bellediğimiz ülke... İstanbul: İmparatorlar, padişahlar kenti... İstanbul: Turist cenneti... İstanbul: Uygarlıkların, isyanların savaşların, sömürünün, cümle iyiliklerin ve de cümle kötülüklerin beşiği olan... İstanbul: Türkiye'nin gözbebeği... İstanbul: Beş milyon insanın kum tanecikleri gibi kaynadığı kent... Ve çelişkilerin ve sömürünün ve paranın ve alınterinin bütün çıplaklığı, bütün ayrıntısı, bütün çirkinliği ve de bütün güzelliğiyle yaşandığı şehir...

Ve insanlar ki ekmeğini taştan çıkarmak için alınterini, kol gücünü, kafa gücünü satar haramzadelere, bu kentte. (öteki kentlerimiz gibi.)

Ve insanlar ki, mutluluğunu başkalarının mutluluğu üzerine, kurar; yediği haram, içtiği haramdır. Ve insanlar ki, kan içer, emek sömürür, can kemirir...

Bugünkü konumuz da bir insan. Öteki insanlar gibi bir insan. Ama bizden bir insan... Ekmeğini sırtıyla, bileğiyle canıyla, kanıyla, yani ekmeğini hayatıyla kazanan bir insan! Bir hamal. Kimileri "yükçü" der adına. Kimileri, "taşıyıcı" diye tabir eyler.

Bu hamallar ki, belki yüz, belki bin yıldır taşırlar yükünü İstanbul'un. Bu hamallar ki, bir avuç toprağa hasret kişilerdir. Memleketini sorarsan, Bingöl, Malatya, Adıyaman ya da Niğde ilidir. Kalkıp gelirler ta oralardan, ta buralara... Gelirler, ekmeklerini taştan çıkatmak üzere. Gelirler, üç günlük dünyada ömür sürmek için...

Kazlıçeşme'de, hamallar kahvesinde, bütün gözler üstümüzde, sıcak ve şekerli çaylarımızı yudumlayarak, oturup konuştuk Pötürgeli Adem ile. Konuştuk, söyleştik, dertleştik arkadaşımla. Dedi, "Kivrem hallarımı aynı böyle yaz." dedi. bu hallarımız hal değil...

Hamallık babadan oğula geçer

Hamallık deyince, şöyle bir durun olduğunuz yerde. Dünyanın en ilkel taşımacılığıdır bu. Dünyanın en eski, en yıpratıcı ve de en küçümsenen işlerinden biri. Derler ki, bu hamallık denilen iş, çağımızın gerisinde kalmış bir ekmek kapısıdır. Derler ki, kimi Frenk ülkelerinde yasaklanmıştır, insanın sırtıyla yük taşıması. Yalansa, vebali diyenlerin boynuna. Lakin, dehşetli mi dehşetli doğru bir yasaklamadır bu, bize sorarsanız eğer, insanlara sırtlarıyla yük taşıtmak. Üstelik, yeterince besleyemediğimiz, han odalarında çürüttüğümüz, yüz paralık bile moral veremediğimiz, anadan babadan yardan yavrudan ayrı koyduğumuz, yaşlanınca da kullanılmış bir kağıt gibi savurup attığımız, insanların, para babalarının yükünü taşıması... Evet yasaklanmalı, ama onlara köyünde toprak, fabrikada iş sağlayarak... Evet yasaklamalı, ama haramzadeler sultanlığında değil, onların kendi iktidarında... Emeğe ve alınterine sahip kişilerin düzeninde...

Bugün hamallar, kendilerine göre bir düzen kurmuşlar, hemşeriler arasında. Bir tür dayanışma düzeni bu. Çalışma yaşamlarını başıbozukluktan kurtarma düzeni. Birisi oturup da önceden tasarlamış, kurallarını koymuş değil bu düzenin. Zamanla, kendiliğinden ortaya çıkmış, kendi kendini yaratmış kurallar. Herkesin boyun eğdiği, eğmek zorunda olduğu... İlk kural, hamallığın babadan oğula geçmesidir. Öyle her istediğimiz yerde, istediğimiz zaman hamallık yapmamıza izin vermezler yani. Bir kimse çıkıp da bırakmak isterse hamallığı, yerini dolduracak insan hemen hazırdır: Yeter ki, verebilecek, parası olsun.. Varsa cebinde paran, varsa bedeninde çalışma gücü, buyurun hamallık sizin!... Şunu da söyleyelim: Hamallık yapmanın fiyatı, yerine göre değişir. Yapılan işin temizliğine, pisliğine göre. İş miktarının azlığına ya da çokluğuna, yani kazancına göre değişir... Sözgelimi İskelelerin işi daha temiz, kazancı daha yüksek, dolayısıyla fiyatı da daha pahalıdır! Yüzbinler, ikiyüzbinlerle ölçülür buralarda hamallığın değeri. Kazlıçeşme'de ise, işler pistir, kirlidir, zordur, sağlığa aykırıdır. Burada hamallık etmeye gönül indirmez öyle her kişi. Burada açlıkla ekmek arasında seçim yapmak zorunda kalan insanlar çalışır.

Burası Kazlıçeşme: Burada beylere, beyzadelere ve de sidikli konteslere kürkler yapılır. Burası Kazlıçeşme: Deri ticaretinin cümle dalaveresi burada döner. Burası Kazlıçeşme: Türkiye'nin dört bucağında kesilen hayvanların derisinden vurgun payı alır tüccarlarımız!

Öldüğümüz yer İstanbul

"Biz Pötürgeliyiz kivrem. Tanrının yaratıp da unuttuğu bir yerden.. Anamız, sarp kayalar üstüne doğurur bizi. Toprağımız, susuzdur, çoraktır; ekime gelmez, dikime gelmez. Ayağımızı çıplak basarız doğarken anamızdan.. Ve çoğu zaman görmeyiz babamızı evlerimizde. Babamız askerdedir biz doğarken; babamız mapustadır; babamız gurbet ilindedir!

"Ben doğduğumda babam İstanbul'da hamallık yapıyordu, yapıyor da bize para yolluyordu gelip gidenlerle... Biz altı kardeştik. Dört erkek, iki de kız. Bir avuçluk tarlamız vardı susuz. Tarlayı anamla birlikte ekip biçerdik. Ekip biçme derken, boş durmamak için neredeyse... Buğday ekeriz, bire üç bile vermez toprak, susuzluktan. Yağmurun insafına kalmıştır her şey. Şiro Çayı ise hayırsızdır. Deli bir sudur. Yazları alır bedenini yatağına iyicene. Kışları ise, baharları ise, coşar ki delicesine... Başımıza bela olmaktan öte bir işe yaramaz bir sudur bu Şiro Çayı...

"Bir de kivrem, kuş uçmaz kervan geçmez dedikleri türden dağ köyleridir, bizim yurt diye bellediklerimiz. Hasta olsak, ölümüz yollarda kalır. İlaç arasak, kara topraktan öte birşeye ulaşmaz elimiz. Bizler de kivrem, yaramıza tuz basarız dermandır diye. Bağrımıza taş bastığımız gibi yar niyetine!

"İşte bu yüzdendir ki, anamız gurbet için doğurur bizi.

"İşte bu yüzdendir ki, baba yüzüne hasretle geçer çocukluğumuz...

"Ben 1971'de geldim İstanbul'a. On yedi yaşındayım. Babamla kardaşım benden önce gelmişlerdi. Bana, o vaktin parasıyla onbin liraya bir yer almışlardı. İyi paraydı, o zamanlar, on bin lira. Şimdilerde otuz binden aşağı değil hamallığın fiyatı...O gün bugün Kazlıçeşme'de hamallık ederim. Kardaşım askerde şimdi. Babamsa dayanamadı artık hamallığa. Zor iş, kötü iş. Altmışını geçmişti, hamallığı bırakıp da köye döndüğünde. Bu hamallık, nankör bir meslek. Kim çıkartmışsa başımıza... Gençliğin, ömrün geçer de yük altında, sonra bir çaput parçası gibi kalırsın kenarda: Seni besleyecek bir evlat büyütmemişsen eğer; bir kenara üç, beş kuruş biriktirmeye fırsat bulamamışsan eğer... Ölün bile ortada kalır kivrem. Ömrümüzü gurbet diye geçirdiğimiz yerdir şu İstanbul. Ömrümüzü mapus diye geçirdiğimiz yer... Sözün kısası, öldüğümüz yerdir İstanbul bizim."

Bir Hamo vardı

Bir köylümüz vardı. Adı, topal Hamo. Hamdi'ye biz "Hamo" deriz. Topallık namını da sonradan aldı. Topal Hamo diye çağrılır şimdi Hamo, Mahmutpaşa'da yük taşırdı. Mahmutpaşa tüccarlarının yükünü taşırdı... Daha çok da Gürün Han'da çalışırdı Hamo sırtıyla indirir çıkarır balyaları. Bir gün yine sırtında bir balyayla çıkarken ayakçaklardan yukarı, dünya hali işte, düşüp de kırmış bir bacağının kemiğini. Yükün altında kalmış da kalkamamış Hamo. Ezilmiş kivrem, ezilmiş... Kimi kimsesi de yoktu kendinden başka ekmek kazanan. Bebeleri vardı köyde; yolunu gözlerdi dört mevsimin hepsinde. Yolunu gözler ki baba İstanbul'dan gelsin, gelsin

Devamı 7. sayfada